

Hi Court

จุฬารศาลฎีกา

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2561

คำปราชัยประธานศาลฎีกา

บทสัมภาษณ์ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา

คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับ
การดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม

ระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม
แบบ Full Option

นิติเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

การไต่คดีแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน

ภาษาอังกฤษพิชิตไม่ยาก

เปลี่ยนเล็กแปลงใหญ่

ฎีกาน่าสนใจ

รอบรู้รอบรอบ

บก.ัททหาย

จุลสารศาลฎีกา High Court ฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปี 2561 ซึ่งผู้อ่านหลาย ๆ ท่านก็อาจจะตั้งใจว่าปีนี้ต้องดีกว่าปีที่แล้ว กองบรรณาธิการเลยคิดกันว่าฉบับแรกของปีน่าจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพราะถ้าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรามากพอจะทำให้เรามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วย เริ่มด้วยคำปราศรัย เนื่องในศุภวาระขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2561 ของท่านประธานศาลฎีกา เพื่อความเป็นสิริมงคลของชาวศาลยุติธรรม จากนั้นเริ่มต้นเนื้อหาสาระด้วยบทสัมภาษณ์ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา บทความเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและการกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยท่านสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ และท่านจิราวัลย์ คชฤทธิ์ คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม มีเรื่องการระงับข้อพิพาทคดีสิ่งแวดล้อมโดยใช้การไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน โดยท่านเนติภูมิ มายสกุล กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและคำพิพากษาศาลฎีกาคดีสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจากท่านนพพร โพธิ์รังสิยากร ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการหรือเทคนิคในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนคอลัมน์นิสต์ประจำอย่างท่านคมน์ทงชัย ฉายไฟโรจน์ ก็ส่งบทความ “เปลี่ยนเล็กแปลงใหญ่” มาลงไว้อย่างน่าสนใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ สำหรับคอลัมน์ “รอบรู้ชวนอร่อย” ฉบับนี้ บก.พาไปรู้จักกับร้าน WAFT ME เยื้องห้างเซ็นทรัล สาขาแจ้งวัฒนะ รายละเอียดจะเป็นอย่างไรนั้น เชิญทุกท่านที่สนใจได้ ณ บัดนี้

ID Line : ruangsit2550

บทความ ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในจุลสารศาลฎีกาเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งศาลฎีกาและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

3	คำปราศรัยประธานศาลฎีกา
4 - 5	บทสัมภาษณ์ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา
6 - 7	คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม
8 - 9	การไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน
10 - 11	ฎีกาน่าสนใจ : คดีสิ่งแวดล้อม
12 - 13	ระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมแบบ Full Option
14 - 15	นิติเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม : กรณีการกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
16 - 17	รู้ Line ใช้ให้เป็น
18 - 19	เปลี่ยนเล็กแปลงใหญ่
20	ปกิณกะ : ภาษาอังกฤษพิชิตไม่ยาก
21	ถามมา - ตอบไป
22	รอบรู้ศาลฎีกา
23	รอบรู้ชวนอร่อย ร้าน WAFT ME

คณะทำงาน

บรรณาธิการ : นายเรืองสิทธิ์ ตันกาญจน์นารักษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวสุวัฒนา จิตสมานกุล

คณะทำงาน : นายมงคล ลี้มแหลมทอง • นางสาวภาวิณี สุชีทรัพย์

นางสาววราวุธ พุ่มศิริ • นางสาวชนิดาภา บุญญาภิสมการ

นายรัฐพล ทองมาก • นางสาวแสงเดือน ยิ่งสัมพันธ์เจริญ

นางพัชรินทร์ นิธิพิเชฐ • นางสาวศุภลัทธ วัฒนราชกุล

นางกาญจนา สุขไพเราะ • นางสาวสุธินี ฤกษ์วสินกุล

นางโชติมา อินทร์ธราช • นางสาวกัญญา นาคอาจหาญ

นางสาวพูนทรัพย์ นรมิตร • นางสาวรัตติรินทร์ อาริยะวีรากุล

นายสกนธ์ เรืองนุ่ม (ออกแบบ, ประสานงาน)

นางสาวพรประภา ทรงฤกษ์ (พิสูจน์อักษร)

คำปราศรัยประธานศาลฎีกา
นายชีพ จุลมนต์
เนื่องในศุภวาระขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2561

พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทุกท่าน

เนื่องในศุภวาระขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2561 ผมในนามของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ร่วมกันตั้งจิตอธิษฐานน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ด้วยการอัญเชิญอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและอำนาจแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล โปรดอภิบาลประทานพรชัยมงคลให้ทุกพระองค์ทรงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ทรงพระเกษมสำราญ พระบารมีแผ่ไพศาล ทรงสถิตเป็นพระมิ่งขวัญร่มเกล้าของเหล่าพสกนิกรไปชั่วกาลนาน

ศาลยุติธรรมในฐานะองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการภายใต้พระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ขอให้คำนึงแก่พี่น้องประชาชนชาวไทยว่าจะยังคงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อคลี่คลายปัญหาข้อขัดข้องให้ยุติด้วยความเป็นธรรม กำหนดบรรทัดฐานในการอยู่ร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของประชาชนทุกหมู่เหล่า

ตลอดจนให้ความคุ้มครองและรับประกันสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก่คนในสังคมโดยไม่แบ่งแยกสถานะ เชื้อชาติ หรืออคติใด ๆ รวมทั้งจะพัฒนาศักยภาพขององค์กรให้สามารถรองรับกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของประเทศและเหมาะสมกับยุคสมัย ทั้งจะร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ คำสั่ง หรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาความยุติธรรม เพื่อให้พี่น้องประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้สะดวก รวดเร็วขึ้น โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยลงอันจะนำมาซึ่งความผาสุกที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ในวาระอันเป็นมงคลที่กำลังจะมาถึงนี้ ผมและข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ขอส่งความสุขและความปรารถนาดีมายังพี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทุกท่าน และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ทุกท่านเคารพนับถือตลอดจนพระบุญญาบารมีและพระบรมเดชานุภาพแห่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดประทานพรให้พี่น้องประชาชนชาวไทยทุกท่าน มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง มีจิตใจที่เข้มแข็งและตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม เพื่อที่พวกเราทุกหมู่เหล่าจะได้ร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

บทสัมภาษณ์ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา

นายนิพนธ์ ใจสำราญ

เรื่องสิทธิ์ ตันกาญจนานุรักษ์

รองเลขาธิการศาลฎีกา

จิราวัลย์ กษฤกษ์

เลขาธิการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

คดีสิ่งแวดล้อมเป็นคดีที่มีความสำคัญ เพราะผลคดีกระทบถึงคนเป็นจำนวนมาก ศาลฎีกาได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการตั้งแผนกคดีสิ่งแวดล้อมขึ้น อยากให้ท่านประธานได้เล่าให้ฟังถึงที่มาหน่อยครับ

แผนกคดีสิ่งแวดล้อมจัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน ในศาลฎีกา เมื่อปี 2547 เพื่อให้ศาลสูงเป็นศาลนาร่องในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมก่อน ทั้งนี้ เนื่องจากศาลยุติธรรมตระหนักถึงการอำนวยความสะดวกต่อปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นไปตาม “หลักการโจฮันเนสเบิร์ก ว่าด้วยบทบาทกฎหมายและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Johannesburg principles on the role of law and sustainable development)” ซึ่งหลักการนี้ต้องการให้กระบวนการทางศาลมีความเป็นอิสระ และมีการนำกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศมาบังคับใช้อย่างจริงจัง ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมีปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อชีวิต สุขอนามัยและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ศาลยุติธรรมเห็นว่า ปัญหาเหล่านี้ควรจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว และคำพิพากษาของศาลนั้นควรที่จะสามารถเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ โดยหวังว่า จะยับยั้งและป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้นอีกในอนาคต ดังนั้น จึงได้มีการจัดตั้งแผนกคดีสิ่งแวดล้อม (green bench) ขึ้นในศาลฎีกาเพื่อจะให้คำพิพากษาคดีสิ่งแวดล้อมของศาลฎีกาเป็นบรรทัดฐาน หรือเป็นแนวทางให้การตัดสินคดีสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ไม่ลักลั่น และเป็นแนวทางเดียวกันในทุกชั้นศาล ต่อมา วันที่ 1 ตุลาคม 2548 คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (กบศ.) มีมติให้มีการจัดตั้งแผนกคดีสิ่งแวดล้อมขึ้นอย่างเป็นทางการในศาลฎีกา

คดีประเภทไหนบ้างครับ ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

ในการจัดตั้งแผนกคดีสิ่งแวดล้อมเป็นการภายในดังกล่าวข้างต้นนั้น ศาลฎีกาได้ออกคำสั่งที่ 30/2547 กำหนดประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา ซึ่งมีทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และใช้เป็นแนวปฏิบัติมาจนถึงทุกวันนี้ โดยในส่วนของคดีอาญานั้นจะพิจารณาพิพากษาคดีตามประเภทของกฎหมาย โดยแบ่งแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เป็นการพิจารณาพิพากษาคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจุบันมีทั้งหมด 13 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 พระราชบัญญัติรักษาคลองรัตนโกสินทรศก 121 (พ.ศ. 2445) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ มีจำนวน 11 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติควบคุมการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 28 (24 ธันวาคม 2514)

สำหรับในคดีแพ่งจะมีทั้งคดีแพ่งที่เกี่ยวกับการละเมิดทั่วไปที่ส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา 420 การใช้สิทธิเกินส่วน ซึ่งกระทบต่อหรือก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพทั้งด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 421 ความเสียหายที่เกิดจากทรัพยากรอันตรายตามมาตรา 437 การก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญตามมาตรา 1337 นอกจากนั้นยังมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งอันเนื่องจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและมลพิษ เช่น การฟ้องให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 96 และมาตรา 97 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบจากการละเมิดของผู้อื่นหรือความรับผิดชอบต่อผู้มอบวัตถุอันตราย ตามมาตรา 65 และมาตรา 64 เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของแผนกในขอบเขตคดีสิ่งแวดล้อมตามคำสั่งดังกล่าวข้างต้นนั้น ในความเห็นส่วนตัวของผม ผมเห็นว่า ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอสำหรับในภาวะปัจจุบันสมควรจะต้องมีการขยายขอบเขตของคดีสิ่งแวดล้อมที่ควรจะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษา โดยแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกาเพิ่มขึ้นไปอีก เนื่องจากยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนกิจสถาน พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติางช้าง พ.ศ. 2558 เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและการควบคุมมลพิษทั้งสิ้น

แต่เมื่อมีคดีเกิดขึ้น กลับไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของแผนก
นอกจากนี้ คดีที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายที่ดินในส่วน
ที่เกี่ยวกับที่ดินของรัฐ ปัจจุบันคดีประเภทนี้ไม่ได้อยู่ในอำนาจการ
พิจารณาพิพากษาโดยแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกาทุกคดี ก่อให้เกิด
การลักลั่นในผลของคำพิพากษา ทั้ง ๆ ที่เป็นที่ดินของรัฐเช่นเดียวกัน
กับที่ดินที่อยู่ในเขตป่าไม้หรือป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตอื่น ๆ ที่ได้รับการ
คุ้มครองตามกฎหมายเฉพาะ

อยากทราบสถิติคดีสิ่งแวดล้อมที่ขึ้นสู่การพิจารณา พิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมครับ

สำหรับสถิติคดีในแต่ละปี จะมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษา
ของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา เป็นคดีอาญาประมาณ 250 เรื่อง
คดีแพ่งประมาณ 10 ถึง 20 เรื่อง แต่ในปี 2560 ที่ผ่านมานี้ คดีที่เข้าสู่
การพิจารณาพิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกามีจำนวน
เพิ่มขึ้นเป็นคดีอาญาประมาณเกือบ 300 เรื่อง และคดีแพ่งประมาณ
25 เรื่อง ทั้งนี้ อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลและคณะ
รักษาความสงบแห่งชาติที่กดดันเอาจริงเอาจังในการดำเนินคดีแก่
ผู้กระทำความผิดต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าคดี
อาญาในปี 2560 มีจำนวนมากกว่าปีก่อน ๆ แต่ผู้พิพากษาศาลฎีกาและ
ผู้พิพากษาอาวุโส ตลอดจนผู้ช่วยผู้พิพากษาในแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลฎีกาล้วนเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการพิจารณาพิพากษา
คดีสิ่งแวดล้อม จึงทำให้การทำความเข้าใจคำพิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลฎีกาสามารถแล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาเหมาะสม มีความถูกต้อง
และมีมาตรฐานเดียวกัน

ขอให้ท่านกล่าวถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการ พิจารณาพิพากษาคดีสิ่งแวดล้อม ในศาลชั้นต้นและศาลสูงด้วยครับ

ประการแรก เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
มีหลายฉบับ ในบางครั้งการกระทำของจำเลยเพียงครั้งเดียวจะเป็น
ความผิดทางอาญาต่อกฎหมายหลายฉบับ และกฎหมายบางฉบับมีการ
แก้ไขให้มีระวางโทษตามกฎหมายที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น เช่น ประกาศคณะรักษา
ความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 106/2557 หรือพระราชกำหนดการประมง
พ.ศ. 2560 เป็นต้น จึงขอฝากไปยังผู้พิพากษาศาลชั้นต้นว่า ในการสอบ
คำให้การจำเลยนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอธิบายให้จำเลยเข้าใจ
ถึงฟ้อง และผลของคำรับสารภาพ เพราะหากมีการอุทธรณ์ฎีกาขึ้นสู่
การพิจารณาของศาลสูงแล้ว จำเลยจะไม่สามารถยกข้อเท็จจริงใด ๆ
ขึ้นมาอ้างว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องได้อีก นอกจากนี้ ในคดีที่
จำเลยให้การรับสารภาพก็ควรพิจารณาสั่งให้มีการสืบเสาะและพินิจ
จำเลยเพื่อให้ปรากฏรายละเอียดในการกระทำและพฤติกรรมของ
จำเลย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อศาลสูงในการใช้ดุลพินิจพิพากษาคดีได้
ถูกต้องและเหมาะสม

ประการที่สอง เป็นปัญหาคาบเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้อำนาจทาง
ตุลาการด้วยกัน โดยส่วนตัวผมเห็นว่า ในกรณีการกระทำอันเดียวกัน
การแบ่งแยกให้ประชาชนได้รับความเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็น
คดีปกครองไปยื่นคำฟ้องที่ศาลปกครอง ส่วนในคดีที่ต้องการให้ผู้ฝ่าฝืน
กฎหมายอาญารับโทษทางอาญาหรือต้องการเรียกร้องค่าเสียหายทาง
แพ่งต้องมายื่นคำฟ้องที่ศาลยุติธรรม นอกจากเป็นการเพิ่มภาระให้แก่
ประชาชนแล้วนั้น บางครั้งยังอาจก่อให้เกิดปัญหาการขัดกันของผล
คำพิพากษาด้วย เช่น ในคดีคดี ผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องคดีกรมควบคุม
มลพิษในฐานะที่ไม่ควบคุมดูแลบริษัทที่ทำเหมืองแร่ตะกั่วซึ่งปล่อยทางแร่
ตะกั่วลงมาปนเปื้อนในลำห้วย ทำให้ผู้เสียหายเจ็บป่วย ต่อศาลปกครอง
ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้กรมควบคุมมลพิษรับผิดชอบใช้ค่า
เสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี และยังให้กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่ต้องทำ

ความสะอาดและฟื้นฟูลำห้วยคลีด้วย และในเหตุเดียวกันนี้ ผู้เสียหาย
ซึ่งเป็นชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการอุปโภคบริโภคน้ำในลำห้วย
ดังกล่าวได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลยุติธรรมเพื่อบังคับให้บริษัทที่ทำเหมืองแร่
ตะกั่วรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมได้มี
คำพิพากษาให้บริษัทดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย
และยังมีคำสั่งให้บริษัทต้องทำความสะอาดและฟื้นฟูทำให้คุณภาพของ
น้ำในลำห้วยกลับมาเป็นสภาพที่สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ตาม
มาตรฐานของทางราชการ จะเห็นได้ว่า หากสามารถพิจารณาพิพากษา
โดยศาลเดียวกันได้ ก็จะเป็นการสะดวกต่อประชาชนผู้ที่จะมาฟ้องคดี
ทั้งไม่เกิดปัญหาซ้ำซ้อนในการบังคับคดีว่าให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบฟื้นฟูสภาพ
แวดล้อมให้กลับคืนดังเดิม

ในอนาคตผมตั้งใจว่านอกจากแผนกคดีสิ่งแวดล้อมใน
ศาลฎีกามีภาระหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีแล้ว ยังจะต้องเป็น
หน่วยงานทางวิชาการที่รวบรวมข้อกฎหมายสำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งรวบรวมคำพิพากษาศาลฎีกาที่แผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ได้พิจารณาพิพากษา เพื่อเผยแพร่ให้แก่ศาลล่างและประชาชนผู้มีความ
สนใจเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม สำหรับการเผยแพร่ความรู้ดังกล่าว
ให้แก่ศาลล่างนั้น ผมเห็นว่า น่าจะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้
เพิ่มขึ้น เนื่องจากในปัจจุบัน ผู้พิพากษาทุกท่านต่างมีโทรศัพท์เคลื่อนที่
และมีการใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ต่าง ๆ ซึ่งสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว
การตั้งกลุ่มทางการเพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างผู้พิพากษาที่ปฏิบัติงานใน
แผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาคทั้งเก้าภาค และ
ในศาลแพ่งแผนกคดีสิ่งแวดล้อม น่าจะทำให้การเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยว
กับข้อกฎหมายที่ได้รับการตัดสินแล้ว โดยศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลฎีกา ทำได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนการเผยแพร่ความรู้ให้
แก่ประชาชนที่มีความสนใจทางด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมนั้น ควรต้อง
มีการปรับปรุงเว็บไซต์ของศาลฎีกาในส่วนของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งน่า
จะเป็นช่องทางที่ทำให้ประชาชนผู้สนใจในคำพิพากษาของศาลฎีกา
แผนกคดีสิ่งแวดล้อมสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น แต่ในปัจจุบันมีข้อ
ขัดข้องในทางเทคนิคที่ยังไม่สามารถให้แผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา
อัปโหลดข้อมูลได้เอง ทำให้ข้อมูลที่ปรากฏเป็นข้อมูลเก่า ๆ บางครั้ง
ผ่านมา 3 ถึง 4 ปีแล้ว

สิ่งสำคัญที่ตั้งใจจะทำอีกประการหนึ่ง ซึ่งจะมองข้ามหรือ
ละเว้นไม่ได้ คือภาระหน้าที่โดยตรงของแผนกในการพิจารณาพิพากษา
คดีสิ่งแวดล้อม เมื่อตรวจสอบคดีที่เข้ามาในปี 2560 แล้ว ปรากฏว่าคดี
ได้แล้วเสร็จไปพอสมควร จึงอยากจะทำให้คดีที่เหลือแล้วเสร็จภายในช่วง
ที่ผมดำรงตำแหน่งประธานแผนกอยู่ และเมื่อเริ่มปีงบประมาณหน้า
คดีของแผนกจะได้เป็นปัจจุบันตามที่ท่านชีพ จุลมนต์ ประธานศาลฎีกา
ตั้งนโยบายไว้

ท้ายนี้ขอท่านประธานแผนกได้ฝากข้อคิดให้แก่ผู้อ่าน จุลสาร High Court ด้วยครับ

ผมอยากฝากไว้ว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาสากล และ
บางครั้งเป็นปัญหาที่ไม่มีพรมแดน เช่น ปัญหาหมอกควันจากประเทศเพื่อน
บ้าน ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้พิพากษาที่มีส่วนในการพิจารณาพิพากษา
คดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้มีโอกาสรับการศึกษาอบรมหรือเข้าร่วม
ประชุมในระดับระหว่างประเทศในต่างประเทศ จะสามารถทำให้เกิด
การถอดบทเรียนในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใน
ต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้กับการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมของเราได้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายผู้พิพากษาหรือองค์กร
ต่างประเทศที่มีบทบาทเกี่ยวกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อมเพื่อจะได้
มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและพัฒนาระบบบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม
ที่มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา เกี่ยวกับการดำเนินคดี สิ่งแวดล้อม

มงคล ลีธมาตทอง

หัวหน้าส่วนแผนกคดีพิเศษและกร่างคำพิพากษา

โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อสาธารณชนและมีผลกระทบต่อประโยชน์และความสงบเรียบร้อยในสังคม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นไปโดยเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในคำแนะนำนี้

“คดีสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า

(1) คดีแพ่งที่การกระทำตามคำฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์อันเนื่องมาจากการทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมของชุมชน หรือระบบนิเวศ

(2) คดีแพ่งที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นกระทำการเพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมของชุมชน

(3) คดีแพ่งที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อชดเชยมลพิษที่เกิดขึ้นหรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

หรือเพื่อมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเสียไป

(4) คดีแพ่งที่มีคำขอให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย หรือสิทธิใด ๆ ของโจทก์ อันเกิดจากมลพิษที่จำเลยเป็นผู้ก่อหรือต้องรับผิดชอบ

“ทรัพยากรธรรมชาติ” หมายความว่า สิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พืชป่า น้ำ อากาศ ดิน แร่ธาตุ และพลังงานตามธรรมชาติ

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“มลพิษ” หมายความว่า มลพิษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ข้อ 2 คดีสิ่งแวดล้อมตามข้อ 1 อาจเกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติ หรือประกาศของคณะปฏิวัติ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติหรือมลพิษ

ข้อ 3 สิทธิที่จะฟ้องคดีสิ่งแวดล้อม ให้คำนึงถึงสิทธิของบุคคลที่จะได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งสิทธิที่จะดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ศาลพึงพิจารณาว่า บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนหรือบริเวณที่มีการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมโดยผิดกฎหมายได้ถูกโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว และอาจขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ผู้กระทำการ

ภาพจาก <https://www.wtclub.net/pollution-facts/>

ภาพจาก <https://www.wtfclub.net/pollution-facts/>

ดังกล่าวจะรับ หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้

ข้อ 4 คดีสิ่งแวดล้อมตามข้อ 1 (3) ที่ต้องใช้เวลาในการแสดงความเสียหาย หากตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเชื่อได้ว่าความเสียหายจะเกิดขึ้นในอนาคต โจทก์อาจขอให้จำเลยระงับการกระทำใด ๆ เพื่อป้องกันความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือมลพิษที่จะเกิดขึ้นก็ได้

ข้อ 5 คดีสิ่งแวดล้อมตามข้อ 1 (4) ที่ต้องใช้เวลาในการแสดงอาการ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะที่ยื่นฟ้อง โจทก์ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายแล้ว แม้จะยังไม่ปรากฏอาการที่ผิดปกติใด ๆ ก็ตาม พึงพิจารณาว่าโจทก์อาจเรียกร้องค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษาติดตามอาการป่วย หรือขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพอนามัยของโจทก์

ข้อ 6 ศาลพึงใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นหลักในการพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้เชี่ยวชาญร่วมในการไกล่เกลี่ยด้วยก็ได้

ข้อ 7 เพื่อประโยชน์แห่งการคุ้มครองรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศในการพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม ศาลพึงซักถามพยานเพิ่มเติมหรือเรียกพยานหลักฐานมาสืบเองได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่สมบูรณ์

ข้อ 8 เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงของคดีโดยชัดแจ้ง ศาลพึงนำวิธีพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ การเดินเผชิญสืบ การสืบพยานไต่สวน หรือวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษามาใช้ให้มากขึ้น

ข้อ 9 ในการพิจารณาคดี ศาลควรขอให้ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การเก็บตัวอย่างของทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม การตรวจวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาและการใช้ดุลพินิจโดยเฉพาะในประเด็น ดังต่อไปนี้

(1) สาเหตุของการเกิดและผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพอนามัย

(2) ความเสียหายและค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายในการขจัดมลพิษหรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติ หรือระบบนิเวศที่เสียไป

(3) มาตรการเพื่อป้องกัน คุ้มครอง รักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ

ข้อ 10 ในการพิจารณาซึ่งนำพยานผู้เชี่ยวชาญศาลพึงพิจารณาถึงความเป็นที่ยอมรับของหลักการและทฤษฎีที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอ โอกาสผิดพลาดทางวิทยาศาสตร์ ความรู้และประสบการณ์ของพยาน ประวัติการทำงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดี หรือประโยชน์ส่วนได้เสียในผลของคดี

ข้อ 11 ในกรณีที่จะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเพื่อกำหนดมาตรการเพื่อป้องกัน คุ้มครองรักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ ศาลควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ ประโยชน์ของสาธารณะ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของบุคคล สิทธิในสิ่งแวดล้อมของชนรุ่นหลัง และหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อ 12 ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีสิ่งแวดล้อมหรือไม่ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ข้อ 13 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามคำแนะนำนี้ให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการให้มีการขึ้นทะเบียนผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ และออกประกาศกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานทางธุรการคดีที่จำเป็นแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อมได้

ข้อ 14 บรรดาคดีสิ่งแวดล้อมซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลก่อนวันที่ออกคำแนะนำนี้ หากศาลเห็นสมควร จะนำวิธีการตามคำแนะนำนี้ไปใช้ได้

ประกาศ ณ วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2554

(ลงชื่อ) สบโชค สุCHARมณ

(นายสบโชค สุCHARมณ)

ประธานศาลฎีกา

การไกล่เกลี่ยแบบค้นหา ข้อเท็จจริงร่วมกัน

เนติภูมิ มายสกุล

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

ภาพจาก <http://wastemanagementreview.com.au/nwric-launch/>

ปัจจุบันการไกล่เกลี่ยเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการนำมาใช้ระงับข้อพิพาทอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นวิธีการที่สะดวก รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้แก่คู่พิพาททุกฝ่าย แต่อย่างไรก็ดี วิธีการไกล่เกลี่ยรูปแบบเดิม ๆ ที่เราคำนึงเคยเมื่อนำมาใช้กับข้อพิพาทสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่ายังมีข้อขัดข้องอยู่หลายประการ เนื่องจากข้อพิพาทสิ่งแวดล้อม มีผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย และก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง

นอกจากนี้ ความเข้าใจที่แตกต่างในข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และข้อมูลทางด้านเทคนิคของผู้มีส่วนได้เสียก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสิ่งแวดล้อม เพื่อขจัดข้อขัดข้องดังกล่าวการไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน (Joint Fact-Finding) จึงเริ่มมีการนำมาใช้กับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสิ่งแวดล้อม

ความหมาย

การไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน หมายถึงกระบวนการซึ่งผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) และผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Experts) ร่วมกันค้นหาข้อเท็จจริงเพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และข้อมูลทางด้านเทคนิคที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยมีผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเพื่อให้กระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงดำเนินไปด้วยดี

กระบวนการ

กระบวนการไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกันประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินเบื้องต้น เพื่อประเมินว่าข้อพิพาทดังกล่าวเหมาะสมกับกระบวนการไกล่เกลี่ยแบบค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกันหรือไม่ หากเห็นว่าเหมาะสม ให้ผู้มี

เมืองไฮโล (Hilo) มลรัฐฮาวาย (Hawaii) ประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาพจาก : <https://www.mercurynews.com/2017/09/23/big-island-get-away-happily-hanging-in-hilo/>

ส่วนได้เสียกำหนดประเด็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่แต่ละฝ่ายมีความเห็นแตกต่างกัน และระบุตัวผู้มีส่วนได้เสียที่จะเข้าร่วมประชุมเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกันต่อไป

2. ผู้มีส่วนได้เสียประชุมร่วมกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันกำหนดกฎกติกาพื้นฐาน บทบาท ความรับผิดชอบ กรอบเวลาการทำงาน และกำหนดคำถามหลักที่ต้องการค้นหา

ภาพจาก <http://www.allhawaiinews.com/2013/04/geothermal-sneaks-into-hawaiian-roll.html>

3. กำหนดกรอบการศึกษา ให้ผู้มีส่วนได้เสียกำหนดภารกิจและวัตถุประสงค์ของการค้นหาข้อเท็จจริงร่วมกัน รวมทั้งประเมินวิธีการในการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ศึกษา ผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท หลังจากนั้นผู้มีส่วนได้เสียและผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ร่วมกันศึกษา เรียนรู้และแบ่งปันข้อมูลเพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

5. ประเมินผลการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษากับผลงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หลังจากนั้นผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์เขียนรายงานผลการศึกษาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันพิจารณาว่าผลการศึกษาคำตอบคำถามหลักที่ต้องการค้นหาหรือไม่ หากเห็นว่าใช่ให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันร่างคำแนะนำ (Recommendations)

6. รายงานผลการศึกษา ผู้มีส่วนได้เสียเสนอคำแนะนำต่อสาธารณชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

ปัจจัยที่ทำให้การไกล่เกลี่ยแบบค้นหาคำตอบแท้จริงร่วมกันประสบความสำเร็จ

- 1. กรอบการทำงานที่ชัดเจน** ทำให้กระบวนการเกิดความกระชับ ชัดเจน และใช้เวลาไม่นาน
- 2. กระบวนการที่เข้มแข็ง** มีรูปแบบการจัดเก็บและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ดีและมีประสิทธิภาพ
- 3. งบประมาณเพียงพอ** มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อให้กระบวนการไม่ติดขัด
- 4. การมีส่วนร่วม** ผู้มีส่วนได้เสียมาจากทุกภาคส่วน และทุกฝ่ายมีความตั้งใจจริงที่จะร่วมกันแก้ปัญหา

5. ผู้อำนวยการเจรจามีทักษะการควบคุมกระบวนการที่ดี เพื่อให้กระบวนการดำเนินไปได้ด้วยดี

6. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์มีความหลากหลาย และมีความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งจะทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

กรณีตัวอย่าง

นายกเทศมนตรีเมืองไฮโล (Hilo) มลรัฐฮาวาย (Hawaii) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนใต้พิภพ¹ (Geothermal Power Plant) ว่าได้กลิ่นคล้ายก๊าซไข่เน่า (Hydrogen Sulfide) ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นก๊าซพิษที่ปล่อยมาจากโรงงานดังกล่าว และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

นายกเทศมนตรีเมืองไฮโลจึงนำวิธีการไกล่เกลี่ยแบบค้นหาคำตอบเท็จจริงร่วมกันมาใช้ และแต่งตั้งผู้อำนวยการเจรจารวมทั้งเชิญชวนผู้มีส่วนได้เสีย เป็นต้นว่า ผู้นำชุมชน ตัวแทนประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ตัวแทนโรงงาน นักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ด้านพลังงานใต้พิภพและแพทย์เข้าร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อค้นหาคำตอบเท็จจริงร่วมกัน

โดยคำถามหลักที่คณะทำงานต้องร่วมกันค้นหาคำตอบมีว่าระดับก๊าซไข่เน่าปริมาณแค่ไหนและระยะเวลานานเท่าใดหากคนสูดดมเข้าไปแล้วจะก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย คณะทำงานได้ร่วมกันทำงานเป็นเวลานานกว่า 9 เดือน จนได้ข้อสรุปทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นที่พอใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และได้ร่วมกันจัดทำคำแนะนำเสนอต่อนายกเทศมนตรีเมืองไฮโลเพื่อดำเนินการต่อไป

บทสรุป

ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันของผู้มีส่วนได้เสียเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อพิพาทสิ่งแวดล้อม การไกล่เกลี่ยแบบค้นหาคำตอบเท็จจริงร่วมกัน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนและผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ได้มีโอกาสทำงานและเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปทางวิทยาศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งการเรียนรู้ร่วมกันนี้เองจะเป็นแรงขับเคลื่อนอันสำคัญที่จะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสพูดคุยซ่อมแซมความสัมพันธ์ที่สูญเสียไป เพื่อให้ความไว้วางใจและความเชื่อใจระหว่างกันกลับคืนมา อันจะนำไปสู่ทางออกที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายพึงพอใจในที่สุด

¹ พลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal Energy) ถือว่าเป็นพลังงานทดแทน (Renewable Energy) อย่างหนึ่ง

ศึกษาน่าสนใจ : คดีสิ่งแวดล้อม

จิราวัลย์ คชฤทธิ์

เลขานุการแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา

คำ

พิพากษาในคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นคำพิพากษาที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้าง คำพิพากษาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกาหลายคดีสามารถวางหลักให้กับผู้ประกอบการ รมั้ดระวังการประกอบกิจการของตนให้ไม่กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และไม่กระทบต่อความเป็นอยู่โดยสงบสุขของประชาชน (เช่น คดีที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการที่ก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 96) คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมบางคดีสามารถสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไปให้หลีกเลี่ยงการกระทำอันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เช่น คดีที่เกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 97)

แต่คดีที่จะกล่าวถึงนี้ เป็นคดีสำคัญคดีหนึ่งที่ได้วางหลักเกี่ยวกับการรับรอง “สิทธิชุมชน” ในการมีส่วนร่วมในการจัดการ การอนุรักษ์ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคดีดังกล่าวคือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15219/2558 หรือที่ในหมู่นักกฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเรียกสั้น ๆ ว่า “คดีคลิตี้”

คดีนี้เป็นคดีที่ประชาชนเป็นโจทก์รวมแปดคนเรียกร้องค่าเสียหาย ค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดประโยชน์จากการใช้น้ำและทรัพยากรธรรมชาติ และขอให้จำเลยทั้งสอง ซึ่งเป็นบริษัทตะกั่วคอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด และทายาทของกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทดังกล่าวให้ร่วมกันจ่ายค่าเสียหายดังกล่าวร่วมกันแก้ไขฟื้นฟูพื้นที่หลุมหลุมหลุมของเสีย คือสารตะกั่วหรือสารเคมีใด ๆ ลงในลำห้วยดังกล่าว โดยโจทก์ทั้งแปดเป็นคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในชุมชนหมู่บ้านคลิตี้ล่างในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งหมู่บ้านนี้ตั้งมาหลายร้อยปีแล้ว มีประชากรประมาณ 200 ถึง 300 คน ดำรงชีพด้วยการอุปโภคบริโภคน้ำและจับสัตว์น้ำในลำห้วยคลิตี้ ซึ่งเป็นลำห้วยสาธารณะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ และเป็นลำห้วยเพียงสายเดียวที่ไหลผ่านหมู่บ้านคลิตี้ล่าง โดยโจทก์ทั้งแปดอ้างว่าเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งมีสิทธิในการอนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเสียหายที่จำเลยทั้งสองได้กระทำทำให้เกิดขึ้น เนื่องจากจำเลยทั้งสองได้นำแร่ตะกั่วดิบที่ขุดมาจากใต้ดิน ซึ่งมีอิฐหินดินทรายปะปนอยู่ขึ้นไปแต่งแร่ที่โรงแต่งแร่ซึ่งอยู่บนภูเขาในที่สูงและเป็นต้นน้ำลำธารที่ไหลลงสู่ลำห้วยคลิตี้ การทำความสะอาดแร่ดังกล่าว ทำให้เกิดสารเคมีปนเปื้อนลงสู่ลำห้วยคลิตี้ โดยโจทก์ทั้งแปดบรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้สร้างหลังคาหรือนำฝ้ายมาปกคลุมเพื่อป้องกันไม่ให้สารตะกั่วและสารเคมีต่าง ๆ ไหลลงสู่

ลำห้วยคลิตี้ในเวลาที่มีฝนตก และไม่ได้ทำบ่อบำบัดและเก็บกักน้ำเสียที่มีมาตรฐานหรือเพียงพอต่อการประกอบกิจการของจำเลยทั้งสองไว้ เมื่อฝนตกน้ำฝนจึงชะล้างแร่ดิบ รวมทั้งสารตะกั่ว สารเคมีอื่น และน้ำเสียจากบ่อเก็บกักน้ำเสียอันไม่ได้มาตรฐานไหลลงสู่ลำห้วยคลิตี้ เมื่อโจทก์ทั้งแปดอุปโภคบริโภคน้ำจากลำห้วยและจับสัตว์น้ำเป็นอาหาร รวมทั้งนำน้ำจากลำห้วยดังกล่าวมาใช้เลี้ยงสัตว์ของโจทก์ทั้งแปด โจทก์จึงได้รับความเสียหายเกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคพิษตะกั่วเรื้อรัง ได้รับความทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจเสื่อมสภาพในการทำงาน ไม่สามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุข นอกจากนั้น สัตว์เลี้ยงของโจทก์ทั้งแปดยังเสียชีวิตอย่างผิดปกติจากการบริโภคน้ำจากลำห้วยคลิตี้ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมได้วินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายหลายประการ แต่ที่น่าสนใจ และเกี่ยวกับ “สิทธิชุมชน” จะเกี่ยวกับคำขอบังคับที่โจทก์ทั้งแปดขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันแก้ไขฟื้นฟูพื้นที่หลุมหลุมคลิตี้ให้คืนสู่สภาพปกติที่โจทก์ทั้งแปดใช้อุปโภคบริโภคได้โดยปลอดภัยตามมาตรฐานของกรมอนามัย และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันแก้ไขและฟื้นฟูพื้นที่หลุมหลุมคลิตี้โดยนำแร่ตะกั่วที่ตกค้างอยู่ในลำห้วยคลิตี้ออกไปให้หมด เพื่อให้ลำห้วยคลิตี้สะอาดปราศจากสารตะกั่วโดยให้จำเลยทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และให้กรมควบคุมมลพิษเป็นผู้ตรวจสอบ และดูแลการแก้ไขฟื้นฟูพื้นที่หลุมหลุมคลิตี้ให้สะอาด ปราศจากสารตะกั่วและสารเคมีต่าง ๆ ให้มีสภาพตามธรรมชาติดั้งเดิม ซึ่งในประเด็นนี้ โจทก์ทั้งแปดอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญในการที่จะอนุรักษ์จัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 46 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิ...มีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และตามมาตรา 56 วรรค 1 ซึ่งบัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลจะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสภาพหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครองส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพหรือคุณภาพชีวิตของตนย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา 69 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลมีหน้าที่...อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด” แต่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 7 ได้มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บังคับแทน ซึ่งมาตรา 66 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิ...มีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน” และมาตรา 67 วรรค 1 บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์บำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสภาพหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครองส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพหรือคุณภาพชีวิตของตนย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม” อันเป็น

ภาพจาก <https://www.coerr.org/Eng/activities/Refugees/Waste%20Management/index.html>

บทบัญญัติเรื่องสิทธิของบุคคล ซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม แม้ว่าการพิจารณาของศาลฎีกาจะมีประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลง (ยกเว้นความในหมวดสองพระมหากษัตริย์) และให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ก็ตามแต่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 4 ก็ยังบัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคบรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้” กรณีจึงเป็นการบัญญัติรับรองสิทธิของบุคคล ซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ต่อเนื่องกันมา นอกจากนั้น ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 3/2552 วินิจฉัยว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2450 มีเจตนาให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองไว้ มีสภาพบังคับได้ทันทีที่รัฐธรรมนูญประกาศให้มีผลใช้บังคับ โดยไม่ต้องรอให้มีการบัญญัติกฎหมายอนุวัติการมาใช้บังคับก่อน” ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีผลผูกพันศาลยุติธรรมด้วย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 216 วรรค 5 ซึ่งถึงกาลบัดนี้ได้รับรองและคุ้มครองสิทธิของชุมชนท้องถิ่นในการที่จะฟ้องบุคคลหรือนิติบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งโดยปกติทั่วไปแล้ว บุคคลจะเป็นโจทก์ฟ้องบุคคลอื่นให้รับผิดชอบในทางแพ่งจะต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 55 ที่บัญญัติไว้ว่า “เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งหรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลในส่วนที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้” และการจะฟ้องเรียกค่าเสียหายให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือกระทำการหรือห้ามกระทำการตามลักษณะละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็เปิดโอกาสเพียงให้ผู้ได้รับความเสียหายสามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือกระทำการหรือห้ามกระทำการ ต่อเมื่อเกิดความเสียหายจากการทำละเมิดต่อบุคคลผู้นั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลผู้นั้น ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องละเมิดนั้น (หรือตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ มาตรา 96 บางกรณี)

การที่บุคคลจะเป็นโจทก์ฟ้องเพื่อคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติที่ตนได้ใช้สอยนั้น ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับศาลในการที่จะรับรองคุ้มครองให้ซึ่งหากสังเกตในคดีที่คล้ายคลึงกันก่อนหน้านี้ ซึ่งนักกฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จะเรียกว่า “คดีอ่าวมาหยา” ซึ่งเป็นคำพิพากษาฎีกาที่ 5818/2549 (คดีดังกล่าวมิได้เข้าสู่การพิจารณาของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีอ่าวมาหยาในส่วนของ “สิทธิชุมชน” จะเกี่ยวกับโจทก์ที่ 3 ถึงที่ 19 ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในชุมชนโดยอ้างว่าเป็นชุมชนท้องถิ่นของจังหวัดกระบี่และพักอาศัยอยู่บริเวณรอบอ่าวมาหยา เกาะพีพีเล จึงเป็นผู้มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในการบำรุงรักษา และได้รับประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในเขตดังกล่าว ซึ่งโจทก์ทั้งสิบเก้าฟ้องจำเลยทั้งห้า เนื่องจากที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ได้อนุญาตให้จำเลยที่ 4 และที่ 5 เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องเดอะบีช ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ อันเป็นการทำให้สภาพของทรัพยากรธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป และมีผลกระทบต่อนิติประโยชน์และคุณภาพชีวิตของโจทก์ทั้งสิบเก้า โดยมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งห้าปรับปรุงแก้ไขหาดมาหยาให้กลับคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ ด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยที่ 4 และที่ 5 ซึ่งเป็นบริษัทผู้ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องเดอะบีช โดยโจทก์ที่ 3 ถึง 19 อ้างว่าตนมีอำนาจฟ้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 46 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” โดยศาลฎีกาในคดีดังกล่าวได้วินิจฉัยไว้คำว่า ชุมชนท้องถิ่นยังไม่มีคำนิยามความหมายหรือขอบเขตที่แน่นอน ทั้งบทบัญญัติมาตรานี้มีเงื่อนไขที่ต้องมีกฎหมายบัญญัติออกมาเพิ่มเติม ดังนั้น เมื่อขณะที่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 19 ฟ้องคดียังไม่มีกฎหมายบัญญัติออกมาใช้บังคับ จึงยังถือไม่ได้ว่าโจทก์ที่ 3 ถึงที่ 19 มีอำนาจฟ้อง ถือไม่ได้ว่าถูกโต้แย้งสิทธิศาลฎีกาในคดีดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่าโจทก์ที่ 3 ถึงที่ 19 ไม่มีอำนาจฟ้อง จึงไม่มีสิทธิยื่นฎีกาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15219/2558 จึงเป็นคดีที่มีการพัฒนาหลักกฎหมายในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันเป็นการคุ้มครองประชาชนได้ในภาพรวม

ระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม แบบ Full Option

ช่วงนี้มีข่าวว่าฝ่ายนโยบายสนใจจะตั้งศาลสิ่งแวดล้อมขึ้น ท่านวินัย เรื่องศรี รองประธานศาลอุทธรณ์ชำนาญพิเศษ และผู้เขียน มีโอกาสได้เข้าไปรับทราบเรื่องมาตั้งแต่การพัฒนาแผนคดีสิ่งแวดล้อมของศาลยุติธรรม การทำงานศึกษาวิจัย รวมทั้งร่วมในกระบวนการร่างกฎหมายดังกล่าว จึงใคร่ขอนำเสนอข้อมูลและประเด็นสำคัญเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้มีข้อมูล และได้ทราบว่าเรื่องระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมแบบ Full Option กับเรื่องการมีศาลสิ่งแวดล้อมอาจจะไม่ใช่เรื่องเดียวกัน เพื่อท่านผู้อ่านอาจจะได้ช่วยพัฒนาเรื่องทั้งหมดให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

1. ที่มาของการพัฒนาเรื่องศาลสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

ปัญหาความขัดแย้งทางสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาของทุกสังคม มีตั้งแต่การวิวาทกันระหว่างเพื่อนบ้าน ซึ่งมีที่อยู่อาศัยติดกันปล่อยของเสียทิ้งกลืนทั้งเสียงรบกวนกัน อันเป็นประเด็นทางแพ่งว่าด้วยทรัพย์ ในลักษณะ Private Nuisance จนถึงเรื่องการรบกวนคนจำนวนมากในลักษณะ Public Nuisance และหลายเรื่องเป็นการละเมิดที่มีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก (Mass Tort) ที่อาจมีใช้กระทำโดยเอกชนรายย่อย หากแต่เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ บางที่เป็นนักลงทุนจากต่างชาติไปลงทุนแบบเอาไรต์เอาเปรียบก่อกมลพิษมากมาย พอมีปัญหาหนักก็หนีกลับออกไปประเทศของตน ประเด็นนี้เป็นเรื่องใหม่ที่ทั้งระดับหน่วยงานสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ หรือ

สุนทรียา เทมือนพะวงค์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

องค์การนิรโทษกรรมสากลระหว่างประเทศกำลังสนใจ และเรียกร้องให้วางหลักในการจัดการอาชญากรรมของผู้ประกอบการ (Corporate Crime Principles)¹ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัญหาโรงงานก่อสารพิษยังโยงกับเรื่องการวางผังเมืองหรือการจัดระบบนิคมอุตสาหกรรมที่ต้องการเครื่องมือในทางปกครองที่เน้นเรื่องการป้องกันมากกว่าแก้ไข ซึ่งยังทำกันได้ยาก จึงยังเกิดปัญหามาก นอกจากนี้ ปัญหาสิ่งแวดล้อมมิได้หมายถึงแค่เรื่องมลพิษหากแต่ยังหมายความรวมถึงเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม มีการเข้าถึงแบบไม่เท่าเทียมระหว่างคนที่มีโอกาสต่างกัน ที่เชื่อมโยงกับปัญหาความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งปัญหาความละโมภ ทำให้มีการบุกรุกที่ป่าที่เขากล่าว่า ฆ่า และขายสัตว์ป่า และการทำให้เสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมโดยรวม ไม่เว้นแม้กระทั่งชั้นบรรยากาศ ซึ่งเมืองไทยของเราติดอันดับต้น ๆ ที่ได้รับผลกระทบในทุกเรื่อง

นักกฎหมายและศาลในต่างประเทศตอบโต้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการออกกฎหมายที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ สอดคล้องกับปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิด จัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้น ทั้งในหน่วยงานปกครองและหน่วยงานยุติธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาทั้งแบบทั่วไปและแก้ปัญหาเฉพาะทางเป็นพิเศษ ใส่ใจกับรายละเอียดในการจัดการ เพื่อให้เกิดการป้องกันและการแก้ไขปัญหาได้แบบเบ็ดเสร็จ หลายประเทศจึงค่อย ๆ จัดตั้งสถาบันศาลหรือหน่วยงานชี้ขาดพิเศษทางสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ผังเมือง และที่ดินขึ้น โดยเริ่มที่ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อเมริกา อินเดีย จีน และมาเลเซีย ศาสตราจารย์ George Pring และคณะซึ่งเคยได้มาทำงานกับศาลไทยด้วย ได้รวบรวมข้อมูลสำคัญของสถาบันในด้านนี้ทั้งโลกไว้ในงานวิจัยเรื่อง Greening Justice² และ Environmental Court and Tribunals³ ในประเด็นเหล่านี้ ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมและสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรพิพัฒนศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีการศึกษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างต่อเนื่องในการประชุม ASEAN Chief Justice Roundtable on Environmental Law⁴ และการ

¹ <http://www.commercecrimehumanrights.org/wp-content/uploads/2016/10/CCHR-0929-Final.pdf>

² <http://www.accessinitiative.org/resources/greening-justice>

³ <http://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/10001/environmental-courts-tribunals.pdf?sequence=1>

⁴ <http://www.ajne.org>

ภาพจาก <http://www.okuno-auromex.com/corporate/environment-friendly-policies/?lang=th>

ประชุมเครือข่าย Asian Judges Network on Environmental Law และการพบปะทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการสนับสนุนของ ADB รวมทั้ง USAID และองค์กรอื่น ๆ จนเกิดการพัฒนามาเป็นแนวคิดเรื่องการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ซึ่งท่านวิรัช ลิ้มวิชัย อดีตประธานศาลฎีกาเคยมีดำริให้ศึกษาความเป็นไปได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และเคยมีคำสั่งตั้งคณะทำงานพัฒนาร่างกฎหมายวิธีพิจารณาความสิ่งแวดล้อม จนท้ายที่สุดสภาพัฒนาแห่งชาติ (สปช.) ได้จัดทำร่างกฎหมายจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาความสิ่งแวดล้อมขึ้น⁵ โดยมีหลักการให้ตั้งศาลพิเศษขึ้นมาทำหน้าที่เป็นการเฉพาะในแบบ One Stop Service โดยตั้งอยู่ในศาลยุติธรรม ให้ทำทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง โดยมีเครื่องมือพิเศษ คือวิธีพิจารณาความที่จะทำให้สามารถทำงานในเชิงรุกได้ และมีบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษเข้ามาอยู่ในศาลอย่างครบถ้วน ซึ่งร่างดังกล่าวได้ถูกเสนอต่อโดยสมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และจนถึงปัจจุบันอยู่ในแผนของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยเชื่อมั่นว่า ศาลสิ่งแวดล้อมจะเป็นสถาบันที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสีเขียวและทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างดี

2. การพัฒนาระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมแบบ Full Option

อย่างไรก็ตาม แม้คนจำนวนมากจะเชื่ออย่างจริงจังว่า หากประเทศไทยมีศาลสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น จะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่คนจำนวนหนึ่งก็ไม่ได้เชื่อเช่นนั้น ดังมีคำวิพากษ์วิจารณ์ในระหว่างทางว่า กระบวนการของศาลเป็นขั้นตอนปลายน้ำ ที่มักจะทำงานเชิงรับมากกว่าเชิงรุก การมีศาลพิเศษอาจจะเป็นเพียงการเพิ่มตำแหน่งให้ผู้พิพากษาที่มีความก้าวหน้าในอาชีพ การมีระบบผู้พิพากษาสมทบอาจไม่ได้ช่วยเหลืออะไรมาก หรือการมีศาลชำนาญพิเศษที่ไม่มีระบบการคัดเลือก พัฒนา และรักษาคณพิเศษให้อยู่ในระบบ ย่อมไม่เป็นประโยชน์แท้จริงแก่สังคม

ผู้ร่างกฎหมายได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและเห็นคล้อยว่าการตั้งสถาบันศาลใหม่แบบโดด ๆ แบบเดิม โดยไม่มีองค์ประกอบที่เพียบพร้อมมาช่วยเหลือ อาจจะไม่เกิดประโยชน์อะไร ดังที่ประชาชนบางส่วนได้วิพากษ์วิจารณ์ไว้ข้างต้น จึงได้มีการออกแบบการทำงานในระบบใหม่ที่จะต้องมีการพัฒนาให้ครบ

ทุกเรื่องอย่างเป็นองค์รวม ทั้งในเรื่องการพัฒนาระบบงานสอบสวนและค้นหาความจริงในคดีสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบนิติวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการบังคับคดีทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการบังคับโทษทางอาญาและการคุมประพฤติทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก และกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับคดีสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการฝึกอบรมบุคลากร รวมทั้งการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการพัฒนาระบบงานของศาลสิ่งแวดล้อมในภาพรวม

ในปัจจุบัน ศาลยุติธรรมมีประสบการณ์และความพร้อมในการทำคดีสิ่งแวดล้อมในระดับหนึ่ง เรามีการสร้างแผนกพิเศษขึ้นมาในระดับศาลสูงทุกศาลและในส่วนของศาลแพ่ง เรามีนักเรียนทุนที่ไปศึกษาเรื่องกฎหมายสิ่งแวดล้อมในต่างประเทศมากกว่ายี่สิบคน เรามีผู้พิพากษาที่เคยเข้าฝึกอบรมและมีความสนใจเรื่องกฎหมายสิ่งแวดล้อมหลายร้อยคน และเรามีเครือข่ายระดับภูมิภาคและระดับโลกที่พร้อมคอยสนับสนุนเราอย่างเต็มที่ แต่การพัฒนาในเรื่องต่าง ๆ ในส่วนของศาลเองยังคงเป็นการทำงานแบบ Routine แยกส่วน ขาดการคิดร่วมกันในเชิงรุก หากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) หรือคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) จะได้มีวิสัยทัศน์เห็นความสำคัญของเรื่องดังกล่าว ก็น่าจะได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเข้ามาขับเคลื่อนและผลักดันระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมแบบ Full Option ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งมิใช่เป็นการขยายอำนาจศาลออกไปอีกหนึ่งเรื่อง หากแต่เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเบ็ดเสร็จ ซึ่งน่าจะทำให้ประชาชนในสังคมไทยได้ยกย่องสรรเสริญความเป็นผู้นำของศาลและได้รับประโยชน์จากงานที่สำคัญของศาลยุติธรรมในเรื่องนี้ตราบนานเท่านาน

⁵ https://www.parliament.go.th/ewtdadmin/ewtd/parliament_parcy/download/parcy/009.pdf

นิติเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม : กรณีการกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม *Environmental Law and Economics : Environmental Damages Determination*

ดร.ปาริชาติ มั่นสกุล¹

ผู้ฝึกภาคสนามชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้ฝึกภาคสนามศึกษา

ภาพจาก https://www.larepublica.net/noticia/costa_rica_recupera_12_puestos_en_indice_ambiental_de_yale

นิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์เป็นสองวิชาที่มีว่าด้วยเรื่องที่แตกต่างกัน แต่กลับมีความเกี่ยวพันกัน ในระยะหลังมานี้ มีการนำทั้งสองศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการนำนิติเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดมูลค่าความเสียหายที่สามารถพิสูจน์ได้และเป็นระบบ²

ด้วยความจำกัดของพื้นที่ในจุลสารศาลฎีกา บทความนี้จะกล่าวถึงมูลค่าของทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์และวิธีการกำหนดมูลค่าของทรัพยากร โดยใช้วิธีการทางเศรษฐศาสตร์โดยรวบรัด อันอาจเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการและในการพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

1. มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์

มูลค่าของทรัพยากรในเชิงเศรษฐศาสตร์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือมูลค่าที่เกิดจากการใช้ (use value) และมูลค่าที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ (non-use value)

1.1 มูลค่าที่เกิดจากการใช้ (use value)

มูลค่าที่เกิดจากการใช้คือมูลค่าของทรัพยากรที่ได้จากการใช้หรือบริโภคสินค้าหรือบริการ³ เช่น มูลค่าของไม้ที่ได้จากการตัดต้นไม้ เป็นต้น โดยแบ่งย่อยออกได้เป็น (1) มูลค่าการใช้โดยตรง (direct use value) คือ ประโยชน์โดยตรงทางกายภาพจากทรัพยากรนั้น⁴ กับ (2) มูลค่าการใช้โดยอ้อม (indirect use value) คือมูลค่าอื่นที่

ไม่ได้เกิดจากการใช้โดยตรง แต่เกิดจากความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือความอยู่ดีกินดีของมนุษย์ เช่น การเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร (watershed) แหล่งกักเก็บมลพิษ และแหล่งบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่าง⁵

1.2 มูลค่าที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ (non-use value)

ทรัพยากรมีมูลค่าต่อสังคม นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์⁶ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือมูลค่าเพื่อใช้ (option value) คือมูลค่าที่มนุษย์ให้กับการมีโอกาสที่จะใช้ทรัพยากรนั้นในอนาคต แม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่มีแผนการที่จะใช้ทรัพยากรดังกล่าว⁷ มูลค่าสำหรับคนรุ่นหลัง⁸ (bequest value) คือมูลค่าที่มนุษย์ให้กับการเก็บรักษาทรัพยากรนั้นไว้สำหรับคนรุ่นหลัง และมูลค่าของการมีอยู่ (existence value) คือมูลค่าที่มนุษย์กำหนดให้เพื่อรู้ว่าทรัพยากรนั้นคงอยู่ แม้ว่าจะไม่ได้ใช้และไม่ได้มีความตั้งใจที่จะใช้สำหรับตนเองหรือบุคคลอื่นหรือไม่ แม้แต่จะได้เห็นมันก็ตาม⁹

2. วิธีการกำหนดมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์สามารถนำมาใช้กำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้ด้วย เป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีวิธีการกำหนดมูลค่าใดสมบูรณ์แบบ¹⁰ จึงต้องเลือกใช้ให้ถูกสถานการณ์และอาจต้องใช้ผสมผสานกันในบางกรณี¹¹

2.1 วิธีการกำหนดมูลค่าด้วยราคาตลาด (market value)

เมื่อมีตลาดของทรัพยากรนั้น และเป็นตลาดที่สมบูรณ์ การหา

¹ นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา (ทุนสำนักงาน ก.พ. ตามความต้องการของสำนักงานศาลยุติธรรม) นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา (ทุนมูลนิธิการศึกษาไทย-อเมริกัน (ฟูลโบรท)) นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายอาญา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนติบัณฑิตไทย นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Anthony C. Fisher, Resource and Environmental Economics, 240 (1981)

³ Edward H. Brans, "Liability for Damage to Public Natural Resources: Standing, Damage and Damage Assessment", 100-101 (2001)

⁴ Edward H. Brans, supra note 3, 101 (2001)

⁵ <http://www.dnp.go.th/research/Knowledge/economic02.htm> (December 21st, 2017 at 10:30 am)

⁶ 43 CFR 11.83

⁷ Tony Prato, supra note 1, 312-313 (1998)

⁸ Cross, 281 (1989) cited in Roomberg, supra note 4, at 67

⁹ David Pearce, Giles Atkinson, and Susana Mourato, Cost-Benefit Analysis and the Environment: Recent Development, 86 (2006)

¹⁰ Nicholas Mercuro, Franklin A. Lopez, and Kristian Preston, Ecology, Law, and Economics: The Simple Analytics of Natural Resource and Environmental Economics, 104 (1994)

¹¹ Anthony C. Fisher, supra note 2, 206 (1981)

มูลค่าความเสียหายจากราคาตลาดทำได้ 3 วิธีคือ (1) วิธีวัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (change of productivity) อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงในคุณภาพหรือปริมาณของทรัพยากรที่ได้รับผลกระทบก็ได้ เช่น น้ำเสียอาจทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำดังกล่าวลดลงหรือปริมาณผลผลิตเท่าเดิม แต่คุณภาพต่ำลง เป็นต้น¹² (2) วิธีวัดจากราคาที่ลดลง (diminution in value) คำนวนจากราคาที่ลดลงโดยเปรียบเทียบราคาตลาดก่อนและหลังเกิดเหตุ¹³ (3) วิธีวัดจากค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและฟื้นฟู (cost of repair and restoration) เช่น ค่าใช้จ่ายในการปล่อยปลาและสัตว์น้ำกลับคืนสู่แม่น้ำดังกล่าวก็สามารถที่จะนำมาคำนวณเป็นค่าเสียหายของแม่น้ำที่ได้รับมลพิษ ทำให้ปลาหรือสัตว์น้ำตายได้¹⁴

2.2 วิธีการกำหนดมูลค่าที่ไม่ใช่ราคาตลาด (non-market value)

เมื่อไม่มีราคาตลาดให้อ้างอิง วิธีการที่ดีที่สุดคือการหาวิธีการกำหนดราคาให้ใกล้เคียงที่สุด สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ ทัศนวิสัยเปิดเผยความพอใจ (revealed preference) และทัศนวิสัยวัดความพึงพอใจตามคำบอกกล่าว (stated preference)

2.2.1 ทัศนวิสัยเปิดเผยความพอใจ (revealed preference) เป็นการประเมินมูลค่าโดยการสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์¹⁵ วิธีการที่ใช้ทัศนวิสัยเปิดเผยความพอใจ ยกตัวอย่างเช่น (1) วิธีการวิเคราะห์เพื่อกำหนดพื้นที่ทดแทน (habitat equivalency analysis) (HEA) วิธีการนี้มุ่งหาสิ่งที่มีมูลค่าทดแทน หรือสามารถทดแทนทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเสียไปได้¹⁶ (2) วิธีคิดราคาทรัพย์สินโดยเปรียบเทียบ (hedonic property value model) คือการพิจารณาเปรียบเทียบราคาของทรัพยากรที่ได้รับ และไม่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ¹⁷ (3) วิธีคำนวณจากต้นทุนค่าเดินทาง (travel cost model) วิธีการนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่ามูลค่าของสถานที่แห่งหนึ่งขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายของประชาชนในการเดินทางเข้าไปชมสถานที่แห่งนั้น¹⁸

2.2.2 ทัศนวิสัยวัดความพึงพอใจตามคำบอกกล่าว (stated preference) วิธีการนี้ใช้เหตุการณ์สมมติเพื่อประมาณมูลค่าของทรัพยากร โดยผู้ทำวิจัยจะให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามและวิเคราะห์มูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติจากคำตอบดังกล่าว¹⁹ เช่น (1) วิธีการประเมินมูลค่าที่ไม่แน่นอน (contingent valuation method หรือ CVM) เป็นวิธีการที่ประเมินมูลค่าจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อทรัพยากรที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์สมมติ โดยใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ยอมรับโดยหน่วยงานรัฐของสหรัฐอเมริกา²¹ และคำพิพากษาของศาล²² (2) วิธีการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อคุณลักษณะหลากหลายของทรัพยากร (conjoint analysis) วิธีการนี้จะให้กลุ่มเป้าหมายเปรียบเทียบ

และจัดลำดับความพึงพอใจของทรัพยากรที่แตกต่างกัน²³ แล้วนำมาประเมินมูลค่าโดยใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกับวิธีการประเมินมูลค่าที่ไม่แน่นอน

จะเห็นได้ว่ามูลค่าของทรัพยากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมิได้มีเพียงราคา (price) เท่านั้น แต่ยังมีมูลค่า (value) ในด้านอื่น ซึ่งมีวิธีการประเมินมูลค่าที่หลากหลายด้วย ซึ่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 97 ก็บัญญัติเปิดช่องให้ศาลกำหนดค่าเสียหาย โดยคำนึงถึง “มูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไป” การกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงไม่อาจขีดกรอบจำกัดไว้เพียงราคาของสิ่งที่สูญเสียไปเท่านั้น นอกจากนี้ เป้าหมายของกฎหมายสิ่งแวดล้อมคือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ ในบางกรณีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแม้จะมีค่าใช้จ่ายมากกว่าก็น่าที่จะนำมาใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายสิ่งแวดล้อม

สำหรับการกำหนดมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาตินั้น ขึ้นแรก ควรที่จะกำหนดขอบเขต จำนวน และความร้ายแรงของทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับความเสียหายก่อน แล้วจึงประเมินมูลค่าแต่ละประเภท โดยอาจแยกตามหลักนิติเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมก่อนที่จะใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการประเมินมูลค่าความเสียหายแต่ละประเภท ซึ่งไม่สามารถระบุไว้แน่นอนว่าวิธีการใดเหมาะสมกับสถานการณ์ใด เนื่องจากไม่มีวิธีการใดที่สมบูรณ์แบบใช้ได้กับทุกกรณีดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น หากวิธีการที่คู่ความนำเสนอเป็นวิธีการที่สามารถพิสูจน์ได้ น่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากนักวิชาการแล้วก็น่าจะนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้ โดยศาลควรมีบทบาทในการตรวจสอบ พิสูจน์ และชี้แจงว่าวิธีการกำหนดมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเป็นผู้กำหนดเสียเองโดยลำพัง เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วศาลมีข้อจำกัดในการเข้าถึงพื้นที่ที่เกิดเหตุ ข้อมูล ที่มา และสูตรในการคำนวณมูลค่า

นิติเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมยังมีเนื้อหาอีกมาก ซึ่งผู้เขียนไม่สามารถสรุปย่อมาไว้ในที่นี้ได้ทั้งหมด ประเภทมูลค่าของทรัพยากรและวิธีการคำนวณมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติยังมีประเภทรายละเอียด และข้อพึงระวังในการนำมาปรับใช้อีกมาก อย่างไรก็ตามผู้เขียนหวังว่าบทความฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับท่านผู้อ่านอยู่บ้าง และช่วยให้ท่านมีความเข้าใจในการนำหลักเศรษฐศาสตร์มาปรับใช้ในการคำนวณค่าเสียหายทั้งในคดีทั่วไปและคดีสิ่งแวดล้อม

¹² <https://www.environment.gov.au/node/13338> (October 13th, 2015 at 3.30 pm)

¹³ Waste Disposal Ctr., Inc. v. Larson 74 S.W. 3d, 584 (Tex. A 2002) cited in Guevara and Deveau, supra note 183, at 120-121

¹⁴ Sunburst Sch. Dist. No. 2 v. Texaco, Inc. 165 3d 1087-1088 (Mont. 2009) cited in Guevara and Deveau, supra note 183, at 121

¹⁵ Pearce, Atkinson, and Mourato, supra note 13, at 86

¹⁶ Albert Verheij, “Shifts in Governance: Oil Pollution” in Shift in Compensation for Environmental Damage, edited by Albert Verheij (133-196), 135 (2007)

¹⁷ Roomberg, supra note 4, at 63 and 75

¹⁸ Cross, 313 (1989) cited in Roomberg, supra note 4, at 77

¹⁹ Pearce, Atkinson, and Mourato, supra note 13, at 86

²⁰ Melinda Acutt and Pamela Mason, “An Introduction to Environmental Economics: Theory and Application” in Environmental Valuation, Economic Policy and Sustainability, edited by Melinda Acutt and Pamela Mason (1-14), 3 (1998)

²¹ 59 Fed. Reg. 1062

²² Ohio v. U.S. DOI

²³ Sylvia Schwermer, Economic Valuation Methods: Annex A to “Economic Valuation of Environmental Damage – Methodological Convention 2.0 for Estimates of Environmental Costs”, 17 (2012)

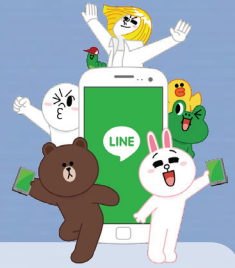

ใช้ให้เป็น

แสงเดือน ยິงสัมพันธมิตรเจริญ

หัวหน้าส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ

Line เป็นโปรแกรมยอดนิยม ซึ่งปัจจุบันคนส่วนใหญ่ใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร ทั้งการส่งข้อความ การแชร์ไฟล์ การสนทนาพูดคุยผ่านเสียง รวมถึงการส่งสติ๊กเกอร์ โดยผ่านอุปกรณ์สื่อสารประเภท Mobile Devices เช่น สมาร์ทโฟนแท็บเล็ต เป็นต้น รวมถึงการใช้งานบนเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไป

เราจะพบว่า Line เป็นที่นิยมแพร่หลายที่ใช้เป็นช่องทางสื่อสารในเรื่องส่วนตัวและเรื่องงานเพราะสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลา แต่จะใช้ Line อย่างไรให้ปลอดภัย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้ใช้งานอาจจะต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติม บทความนี้เป็นการแนะนำเทคนิคบางส่วนที่ช่วยให้การใช้งาน Line ปลอดภัยยิ่งขึ้น

1. การเข้ารหัสข้อความใน Line (เป็นการป้องกันบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้รับและผู้ส่งสามารถอ่านเนื้อหา)

วิธีการคือตั้งค่า Letter Sealing (เป็นการเข้ารหัสด้วยคีย์ที่ถูกสร้างขึ้น และเก็บไว้ในเฉพาะเครื่อง) ใน Line สามารถใช้งานได้กับ LINE Application เวอร์ชัน 5.3.0 เป็นต้นไป (สามารถตรวจสอบเวอร์ชัน Line จากตั้งค่า > เกี่ยวกับ Line)

การตั้งค่า การเข้ารหัสข้อความ

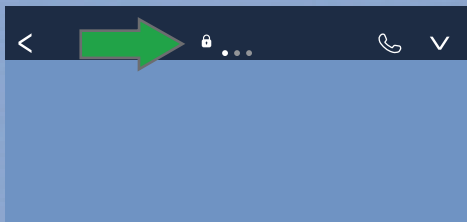
1.1 ไปที่ Line Application

1.2 ไปที่ ตั้งค่า ไอคอนรูปเกียร์ > ความเป็นส่วนตัว > เลือก

ไปที่ Letter Sealing ทำการเปิดการใช้งาน (ตามรูป)

1.3 เมื่อเปิดใช้งานจะปรากฏสัญลักษณ์ “รูปกุญแจ” ขณะสนทนาใน Line

ล็อครหัสผ่าน	☐
อนุญาตให้เพิ่มเพื่อนด้วย ID	☐
ผู้อื่นสามารถค้นหาและเพิ่มคุณเป็นเพื่อนด้วย ID	
ปฏิเสธการรับข้อความ	☒
เปิดใช้งานเพื่อปฏิเสธการรับข้อความจากคนที่ไม่ได้เป็นเพื่อน	
Letter Sealing	☒
ข้อความจะปลอดภัยด้วยการเข้ารหัสขั้นสูง Letter Sealing จะทำงานได้ในแชทที่อีกฝ่ายเปิดใช้ฟังก์ชันนี้	
สร้างคิวอาร์โค้ดใหม่	>
การจับคู่หมายเลขโทรศัพท์	

ถ้าผู้รับและผู้ส่งมีการเปิดใช้งานทั้ง 2 ฝ่ายจะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

2. การปิดการเพิ่มเพื่อนด้วย Line ID อัตโนมัติ

Line ID เป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้เพื่อนเพิ่มได้ง่าย ซึ่งบางครั้งเราอาจจะไม่ต้องการให้ใครเพิ่มเราผ่าน Line ID โดยง่าย เราสามารถปิดการเพิ่มเพื่อนด้วย Line ID อัตโนมัติ

การตั้งค่า การปิดการเพิ่มเพื่อนด้วย Line ID อัตโนมัติ

2.1 ไปที่ Line Application

2.2 ไปที่ ตั้งค่า ไอคอนรูปเกียร์ > ความเป็นส่วนตัว > เลือก

เลือกไปที่ ปิดอนุญาตให้เพิ่มเพื่อนด้วย ID (ตามรูป)

ล็อครหัสผ่าน	☐
อนุญาตให้เพิ่มเพื่อนด้วย ID	☐
ผู้อื่นสามารถค้นหาและเพิ่มคุณเป็นเพื่อนด้วย ID	
ปฏิเสธการรับข้อความ	☒
เปิดใช้งานเพื่อปฏิเสธการรับข้อความจากคนที่ไม่ได้เป็นเพื่อน	
Letter Sealing	☒
ข้อความจะปลอดภัยด้วยการเข้ารหัสขั้นสูง Letter Sealing จะทำงานได้ในแชทที่อีกฝ่ายเปิดใช้ฟังก์ชันนี้	
สร้างคิวอาร์โค้ดใหม่	>
การจับคู่หมายเลขโทรศัพท์	

3. การปิดการตั้งค่าเพิ่มเพื่อนจากหมายเลขโทรศัพท์

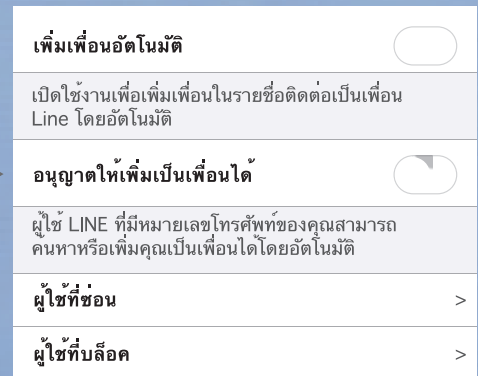
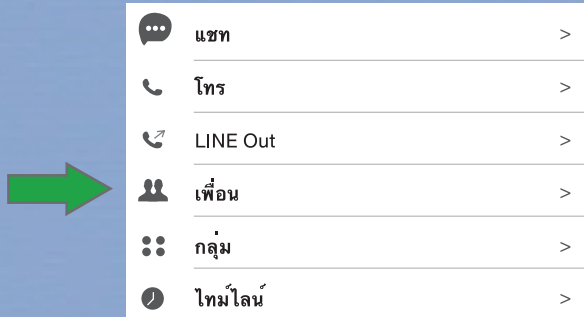
หลายคนจะพบว่ามี Line ID แพลก ๆ ที่เพิ่มเข้ามา โดยที่เราไม่รู้จักรู้ว่าเป็นใคร ถ้าไม่ต้องการให้บุคคลอื่นเพิ่มเราผ่านหมายเลขโทรศัพท์หรือรายชื่อ เราสามารถที่จะทำการปิดการตั้งค่าเพิ่มเพื่อนจากหมายเลขโทรศัพท์ได้

การตั้งค่า การปิดการเพิ่มเพื่อนจากหมายเลขโทรศัพท์

3.1 ไปที่ Line Application

3.2 ไปที่ ตั้งค่า ไอคอนรูปเกียร์ > เลือกไปที่ เพื่อน > เลือกปิด

เพิ่มเพื่อนอัตโนมัติ และปิดอนุญาตให้เพิ่มเป็นเพื่อน (ตามรูป)

4. การป้องกันการรับข้อความจากบุคคลที่ 3

ผู้ใช้งานหลายคนที่ใช้ LINE ต้องเคยเจอกับข้อความจากบุคคลที่ 3 ที่ไม่ใช่เพื่อนส่งข้อความมาหา เช่น เป็นข้อความที่ส่งต่อกันมา คำชวนเล่นเกม เราสามารถป้องกันการรับข้อความดังกล่าวได้

การตั้งค่า การปิดการเพิ่มเพื่อนจากหมายเลขโทรศัพท์

4.1 ไปที่ Line Application

4.2 ไปที่ ตั้งค่า ไอคอนรูปเกียร์ > ความเป็นส่วนตัว > เปิด

ปฏิเสธการรับข้อความ (ตามรูป)

5. การป้องกันบุคคลอื่นมาเปิดดูข้อความใน Line ของเรา

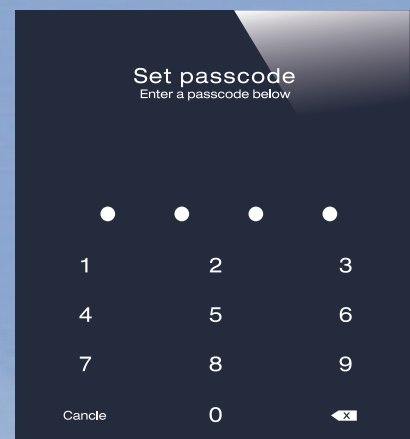
เราสามารถป้องกันได้โดยการตั้งค่าล๊อครหัสผ่าน (Passcode lock) เพื่อไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามาดูข้อความได้

การตั้งค่า การป้องกันบุคคลอื่นมาเปิดดูข้อความใน Line

5.1 ไปที่ Line Application

5.2 ไปที่ ตั้งค่า ไอคอนรูปเกียร์ > ความเป็นส่วนตัว > ล๊อค

รหัสผ่าน ใส่รหัสผ่านเป็นตัวเลข 4 หลัก 2 ครั้ง หลังจากนั้นออกจาก Line Application และทำการเข้าใหม่ จะปรากฏหน้าจอให้ใส่รหัสผ่าน (ตามรูป)

ที่มา:
<http://help.line.me/line/>
<https://www.smartphonetabletthai.com/line-letter-sealing>

เปลี่ยนเล็ก แปลงใหญ่: Small Change, Big Impact

ดร.คมน์กตชัย ฉายไพโรจน์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

6 ราวทุกคนล้วนวนอยู่กับชีวิตที่จำแบบง ๆ ว่าชีวิตเรากำลังหาทางสู้วันพรุ่งนี้เพื่อสิ่งใด เพราะไม่ว่าอย่างไร เราก็คงทำงาน กิน นอน และเจอผู้คนซ้ำ ๆ แบบเดิม เราทำเหมือนเดิมอย่างที่เคยทำมา เรารวนอยู่กับวงจรแบบนี้เหมือนหุ่นยนต์ ซึ่งแต่ละคนก็จะมีวงจรที่ต่างกันไปบ้าง แต่ไม่ว่าอย่างไรก็จะดำเนินไปในลักษณะไม่ต่างจากนี้มากนัก คือ เรียนหนังสือ ทำงาน มีครอบครัว มีบุตร ท่องเที่ยว พักผ่อน ซึ่งในระหว่างนั้นชีวิตก็กำลังเดินทางมุ่งไปสู่ความเสื่อม ความแก่ชรา และความตาย มองในมุมนี้ชีวิตช่างดูไร้ค่าสินดี

ทำอย่างไรชีวิตจึงจะมีความหมายขึ้นมาบ้าง? นี่คือคำถามที่นักปรัชญาสมัยใหม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคคลชอบตั้งคำถาม

ลองดูละกันครับ สมมติว่าคำตอบจะเป็นว่าชีวิตจะมีความหมายก็ต้องมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ ชีวิตจะมีความหมายก็ต้องมีชีวิตเพื่อผู้อื่น ชีวิตจะมีความหมาย เพราะเรากำลังใช้ชีวิตเพื่อลูก เพื่อพ่อแม่ หรือเพื่อใครบางคนที่เรารัก ชีวิตจะมีความหมาย ก็ต่อเมื่อเราทำงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน ชีวิตจะมีความหมาย ก็ต่อเมื่อเราอุทิศชีวิตเพื่อสังคม ชีวิตจะมีความหมายก็ต่อเมื่อเรามีชีวิตอยู่เพื่องานในหน้าที่ที่กำลังรับผิดชอบ คือต้องทำให้ดีที่สุด ชีวิตจะมีความหมาย ก็ต่อเมื่อเราทำความดี สังคมบุญบารมี ฯลฯ ไม่ว่าคำตอบจะเป็นอย่างไร จะเห็นได้ว่าเป็นคำตอบที่กว้างและคลุมเครือ ในทางจิตวิทยาคนที่ตอบตัวเองแบบนี้ หรือกำลังใช้ชีวิตในครรลองของกรอบความคิดแบบนี้ถือว่าการหลอกตัวเองแบบชอบธรรม เป็น paradigm of false ที่ไม่มีโฟกัส นำแปลกที่ว่าคำตอบส่วนใหญ่ของคนทั้งโลกคิดในทำนองนี้ ซึ่งผลลัพธ์ในชีวิตก็จะเป็นเหมือน ๆ กัน คือจะคว้าน้ำเหลว เหมือนกับที่คนคนหนึ่งตามหาจอกศักดิ์สิทธิ์ หรือหาวิธีที่จะประสบความสำเร็จ แต่สุดท้ายก็ไม่ได้อะไรเลย นั่นเพราะว่าพวกเขาไม่ได้โฟกัส หรือไม่เข้าใจว่าความสุขและความสำเร็จของชีวิตของคนคนหนึ่ง มีใช้อยู่ที่ว่าเราจะมีชีวิตเพื่ออะไร ที่ถูกต้องควรจะเป็น เรากำลังใช้ชีวิตในขณะปัจจุบันอย่างไรและกำลังทำอะไร

ปัจจุบันมีนักพัฒนาศักยภาพบุคคลจำนวนมากให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตให้คุ้มกับที่มีชีวิต นั่นคือโฟกัสไปที่ขณะปัจจุบันว่าเรากำลังทำอะไรและใช้ชีวิตอย่างไรที่ยกชีวิตให้สูงขึ้น มีใช้ทำลายให้เสื่อมโทรมลง พวกเขาจะเน้นไปที่การพัฒนาตนเองให้เติบโตขึ้นในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย จิตใจ วิญญาณ การงาน และการเงิน โดยจะให้ความสำคัญกับกิจกรรมเล็ก ๆ รายวัน แต่ทำให้มีคุณค่าในทุกขณะจิต อีกนัยหนึ่งพวกเขากำลังฝึกสติในการสนทนากับตัวเองหรือเตือนตัวเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์กับชีวิต และนี่คือประเด็นหลักของบทความนี้

ถ้าอยากให้ชีวิตมีความหมาย **ประการแรก** เราควรสร้างความภูมิใจให้ตัวเองบ่อย ๆ ความภูมิใจคือพลังชีวิตชนิดหนึ่งที่ทุกคนต้องการ คนที่ขาดความภูมิใจในตนเองจะมีปัญหาด้านสุขภาพจิต พวกนี้จะไม่

อยากมีชีวิตต่อ บางทีก็นำไปสู่การเป็นคนคิดลบและขี้บ่น น่าเสียดายที่คนส่วนใหญ่รู้สึกภูมิใจในตนเองเมื่อได้รับคำชมจากผู้อื่น แต่คนที่ฉลาดจะสร้างความภูมิใจให้ตัวเองด้วยการทำอะไรก็ได้ที่รู้สึกว่าตัวเองทำได้และประสบความสำเร็จในแต่ละช่วงเวลา ยกตัวอย่างเช่น เมื่อตื่นขึ้นมาพวกเขาจะพับผ้าห่ม จัดหมอน จัดที่นอน คลุมเตียง เมื่อเข้าห้องน้ำ พวกเขาจะตั้งใจแปรงฟัน ยิ้มให้ตัวเองทุกวัน และชื่นชมตัวเอง เพียงเท่านี้พวกเขาจะรู้สึกภูมิใจว่าประสบความสำเร็จแล้ว การทำสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แบบนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก นักจิตวิทยาพบว่าคนที่ทำสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ สำเร็จมีแนวโน้มจะทำสิ่งยิ่งใหญ่สำเร็จ และพวกเขาสร้างความยิ่งใหญ่โดยไม่ต้องใช้ความตั้งใจจะทำสิ่งยิ่งใหญ่ แต่สิ่งที่ยิ่งใหญ่จะเกิดจากพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ทำสำเร็จ จะมีการถกทบทวนพฤติกรรมเป็นโครงข่าย ประสานให้งานใหญ่บรรลุได้ด้วยการทำทีละเล็กละน้อย

ประการที่สอง ฝึกสะสมเหรียญทีละเล็กละน้อย คนญี่ปุ่นเชื่อว่า เมื่อไรที่คุณหยอดเหรียญมูลค่า 500 เยน ใส่กระปุกทุก ๆ วัน แม้กระปุกใบนั้นจะมีขนาดเล็กแค่เหรียญได้ไม่มาก แต่หากทำติดต่อกัน 75 วัน คนคนนั้นจะหาทางหยอดกระปุกต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งอาจมีกระปุกหลายใบแล้วในที่สุดเขาจะมีเงิน 1,000,000 เยน ภายใน 30 เดือน ถ้าเราลองคำนวณดู มันก็ไม่น่าจะถึง แต่รู้ไหม เอาเข้าจริงถ้าเราทำทุกวันจิตใจเราจะหาวิธีการเพิ่มพูนของมันเอง แล้วมันจะถึงเป้าหมายเช่นนั้นจริง เรื่องนี้น่าสนใจมาก ใครที่ลองทำดู แท้ก็ว่าเป็นการสร้างวินัยที่ติงามประการหนึ่ง แล้วจะเห็นว่าความคิดของมนุษย์ มันเป็นพลังงานที่มีชีวิตจริง ๆ นั่นคือเมื่อเรามีวินัย เราย้ำความคิด ความคิดจะหาช่องทางให้ตัวมันเอง มันจะต่อยอดและหาทางพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นโดยเราไม่รู้ตัว มันจะทำเรื่องใหญ่ขึ้น นี่คือประโยชน์ของการฝึกสะสมเหรียญเล็ก ๆ

ประการที่สาม เราต้องสร้างวินัยหรือกฎที่ตัวเองต้องปฏิบัติตาม เมื่อเราไม่มีวินัย แท้ก็ว่าเราฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่ตัวเองสร้างไว้ เรากำลังทรยศต่อตัวเอง เพราะวินัยคือกฎที่เราสร้างเองเพื่อให้ตัวเองปฏิบัติ เมื่อเราไม่ปฏิบัติก็เท่ากับว่าเราไม่เคารพตัวเอง เหมือนกับคนที่ไม่เคารพกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม คนเหล่านี้ส่วนใหญ่ล้วนมีพื้นฐานที่ขาดวินัยในชีวิตมาก่อนทั้งสิ้น แต่ถ้าเราฝึกที่จะมีวินัย แม้แต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ วินัยเหล่านั้นจะสร้างชีวิตเราให้เดินไปในทิศทางที่มีการพัฒนา แล้วนั่นจะทำให้ชีวิตในแต่ละวันจะมีความหมายมากขึ้นตลอดเวลา

ตัวอย่างการสร้างวินัยแบบนี้ อาจเป็นเรื่องการสร้างกฎให้ตัวเองว่าจะ ออกกำลังกายทุกวัน วันละอย่างน้อย 45 นาที 6 วันต่อสัปดาห์ ไม่ว่า อย่างไรก็จะได้ฝึกกฎนี้ หรือสร้างกฎว่าจะรับประทานอาหารในแต่ละมื้อ ไม่ให้อิ่มเกินไป หรือแต่ละสัปดาห์จะต้องมีหนึ่งวันทิ้งเนื้อสัตว์ ทุกชนิด โดยจะรับประทานแต่ผักผลไม้ ทั้งนี้ ก็เพื่อลดวงจรโปรตีนเกิน ปริมาณในร่างกาย อันเป็นการตัดวงจรของโรคร้าย หรือสร้างกฎขึ้นมว่า ตื่นเข้ามาทุกวันก่อนแปรงฟันต้องดื่มน้ำหนึ่งแก้วก่อนทุกวัน เป็นต้น

เรื่องวินัยหรือการเคารพกฎเกณฑ์ที่ตัวเองตั้งไว้ว่าจะต้องทำอะไรบางอย่างที่เป็นการต่อเนื่องเพื่อพัฒนาชีวิตให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ เป็นสิ่งสำคัญมาก อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้สะท้อนไปถึงการเคารพ กฎเกณฑ์ของสังคมหรือกติกาต่าง ๆ ที่คนอื่นหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ด้วย ซึ่งคนที่จะเคารพกฎหมายหรือเคารพกฎเกณฑ์ของบุคคลอื่น ล้วนต้องอาศัยพื้นฐานการมีวินัยในตัวเองเสียก่อน อย่างที่กล่าวไว้ในตอนต้น คนเราถ้าขาดวินัยในตัวเอง ก็จะไม่เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และอย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ขอบอกว่าสำคัญมาก และไม่อาจมองข้ามไปได้ ว่ากันว่าเมืองโบราณทุกเมืองที่ล่มสลายเกิดจากแม่ทัพหรือผู้นำเพียงไม่กี่คนที่ขาดวินัยไม่เคารพกฎเกณฑ์ บางบริษัทที่ล้มละลาย ล้วนเกิดจากผู้บริหารเพียงคนเดียวหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินเพียงคนเดียว ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ และกฎเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็อาจนำมาซึ่งหายนะที่ยิ่งใหญ่ได้ เพียงแค่คนคนหนึ่งคิดว่าไม่สำคัญ แต่การฝ่าฝืนกฎเช่นนั้นอาจนำไปสู่ ความเสียหายที่คาดไม่ถึงก็เป็นได้ และการที่คนเราไม่เคารพกฎเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือไม่ให้ความสำคัญกับข้อห้ามที่ดูเหมือนไม่สลักสำคัญ ก็อาจทำให้ คนส่วนใหญ่เข้าใจผิด และก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงตามมาได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ที่สอนเรารู้ว่า คนเราชอบทำอะไรตาม ๆ กัน โดยไม่ได้ มีความคิดที่เป็นของตัวเอง หรือไม่ค่อยได้ใช้เหตุผลสักเท่าไร อันเนื่อง มาจากคนคนหนึ่งไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตาม

ลองมาดูตัวอย่าง การฝ่าฝืนกฎและพฤติกรรมฝูงชนที่ชอบ ทำอะไรตาม ๆ กัน เมื่ออ่านเรื่องนี้จบ คนที่เข้าใจว่า มนุษย์ทำอะไรล้วนมี เหตุผล เห็นที่ต้องเข้าใจเสียใหม่ครับ

เมื่อ 2-3 ปีก่อน เกิดเหตุเครื่องบินตกในทวีปแอฟริกา เป็นโพล์ ที่บินภายในประเทศจากเมืองกินซาซา (Kinshasa) เมืองหลวงของ สาธารณรัฐคองโก ไปยังเมืองที่ชื่อว่าบันดันดู (Bandundu) อุบัติเหตุ ดังกล่าวเกิดขึ้นขณะที่กำลังนำเครื่องลงสู่สนามบิน ผู้โดยสาร 20 คน สจ๊วตและกัปตันพร้อมกับผู้ช่วยกัปตันเสียชีวิตทั้งหมด รวมผู้เสียชีวิต ทั้งสิ้น 23 คน มีคนเดียวเท่านั้นที่รอดชีวิต โดยคนดังกล่าวถูกนำตัว ส่งโรงพยาบาลในทันที!! ไม่มีใครรู้สาเหตุของเครื่องบินตก เพราะเครื่องบิน ก็ใหม่ สภาพอากาศก็ปลอดโปร่ง กัปตันทั้งสองคนคือ คริส วิลสัน (Chris Wilson) เป็นชาวอังกฤษ เดนนี่ ฟิเลโมต์ (Danny Philemotte) เป็นชาวเบลเยียม ทั้งสองคนเป็นนักบินที่เก่ง และมีประสบการณ์มาก จากการตรวจสอบซากเครื่องบินพบว่า เครื่องยนต์อยู่ในสภาพใหม่เอี่ยม ทำงานดีเยี่ยม ไม่พบข้อบกพร่องใด ๆ เลย คณะกรรมการตรวจสอบ นานาชาติตั้งเป็นไต่สวนเหตุเครื่องบินใหม่เอี่ยม เครื่องยนต์ทำงาน ปกติ กัปตันเก่ง และมีประสบการณ์ และทัศนวิสัยอากาศดีเยี่ยม ทำไม เครื่องบินจึงตก

จนกระทั่ง...

เมื่อผู้รอดชีวิตอาการดีขึ้น เขาก็ได้เล่าเรื่องราวอันเป็นสาเหตุ ซึ่งเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ไม่มีวันคิดว่ามันจะเป็นไปได้ แต่มันก็เป็นไปแล้ว!!

เรื่องมีอยู่ว่ามีผู้โดยสารคนหนึ่งแอบซ่อนลูกจระเข้ตัวเป็น ๆ ขนาดประมาณ 1 ฟุตเศษไว้ในกระเป๋าเป้ แล้วลักลอบนำขึ้นเครื่องบิน ทั้ง ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและข้อกำหนดการบิน

ผู้โดยสารคนดังกล่าวนำสัมภาระไปที่โรงโพงไว้ที่ด้านหลัง บริเวณส่วนหางของเครื่องบินเล็กลำนั้น

ขณะที่เครื่องบินกำลังลดระดับความสูงเพื่อลงสู่สนามบิน จุดหมาย ลูกจระเข้เกิดซุกซนขึ้นมา จนดันหลุดออกจากเป้

สจ๊วตหนุ่มพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เห็นจระเข้คลาน ตัวมดเต็มบนพื้นได้ก็แจ้งผู้โดยสาร ที่วิ่งไปข้างหน้าไปบอกกัปตัน ผู้โดยสาร คนหนึ่งเห็นจระเข้บนพื้นก็ตะโกนขึ้น แล้ววิ่งตามสจ๊วตไป แล้วคนอื่น ๆ ก็วิ่งตามไปยังส่วนหัวของเครื่องบิน

เนื่องจากเครื่องบินเป็นเครื่องบินโดยสารขนาดเล็ก เมื่อผู้โดยสาร ทั้งหมดไปอยู่ส่วนหัว ผลก็คือทำให้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดไปยังส่วนหัว เครื่องบินจึงปักหัวติงลง กัปตันพยายามบอกว่าให้ทุกคนกลับไปนั่งที่ของตน แต่สายไปเสียแล้ว โคมะมดเต็มของเครื่องบินอยู่ในทิศทางที่ติงหัวลงพื้น ดึงคันบังคับไม่ทันเสียแล้ว

เครื่องบินโหม่งพื้น 22 คนตายในทันที เหลือจระเข้ตัวเดียว ที่รอด มันไม่ได้รับบาดเจ็บอะไรเลย เพราะมันอยู่ที่ส่วนหางของมันเฉย ๆ มันไม่ได้วิ่งไปข้างหน้า พอเครื่องบินตกลงสู่พื้น มันก็ค่อย ๆ คลานออกจาก หางเครื่องบินมุ่งสู่พุ่มไม้ แต่มันก็ไปเจอกับชาวบ้านที่เห็นมันเข้า ชาวบ้าน ตกใจก็เลยเอามัดฟืนจระเข้ตาย โดยไม่รู้เลยว่าลูกจระเข้ตัวนี้เพิ่งลงจาก เครื่องบินมา

ถ้าไม่มีผู้รอดชีวิตเหลืออยู่ เราจะไม่มีวันรู้เลยว่าลูกจระเข้ เป็นสาเหตุให้เครื่องบินตก ซึ่งสาเหตุจริง ๆ มาจากความตื่นตระหนก ตาม ๆ กัน และต้นเหตุที่แท้จริงจากคนคนหนึ่งฝ่าฝืนกฎข้อห้ามที่ห้าม นำสัตว์ขึ้นเครื่องบิน

ถ้าคนมีสติและเหตุผลพอ ก็จะรู้ว่าลูกจระเข้ไม่มีวันกัดใครได้ แต่มนุษย์ไม่สามารถใช้วิจารณญาณในสถานการณ์คับขัน การตื่นตระหนก และตื่นตูมจึงมีให้เห็นกันทั่วไป

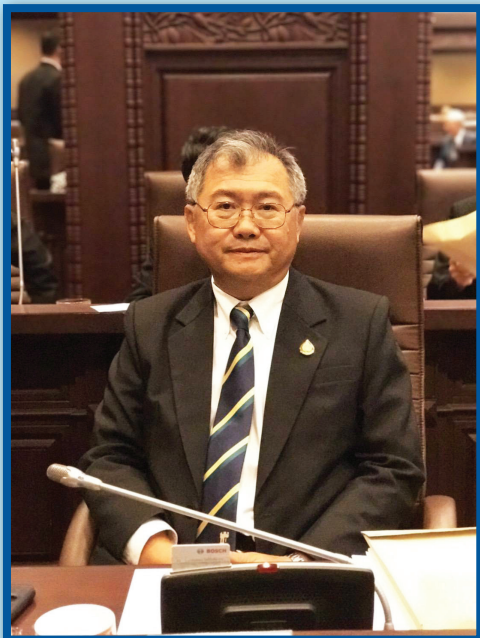
ถ้าปล่อยให้ลูกจระเข้คลานเล่นไปมา ซึ่งอันที่จริงมันไม่ได้ คลานไปไหนไกล นอกจากแถวส่วนหางเครื่องบิน เหตุการณ์เศร้าสลด คงไม่เกิดขึ้น

แต่ความจริงก็คือมนุษย์มักไม่ได้ใช้ความคิดไตร่ตรองอย่างที่ ควรจะเป็น ส่วนใหญ่แล้วเราก็จะทำตาม ๆ กัน คนส่วนใหญ่ล้วนกลัว ที่จะตกข่าว ตกกระแส กลัวที่จะถูกเมินเฉย กลัวที่จะไม่มีพวก ไม่กล้า ที่จะคิดแตกต่าง หรือทำอะไรสวนกระแส ด้วยเหตุนี้ เราจึงมักทำอะไร ตาม ๆ กัน คิดอะไรตาม ๆ กัน หากเราไม่ว่าคนส่วนใหญ่กำลังมุ่งหน้าไปยัง หัวเครื่องบินแห่งชะตาที่จะพาพวกเขาตดิ่งสู่หายนะอย่างไม่รู้ตัว นี่คื สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในวิถีชีวิตคนปัจจุบัน และถ้าจะว่าไป ถ้าไม่มีคน คนหนึ่งฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เรื่องร้าย ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ควรมองข้ามความบกพร่องเพียงเล็กน้อย เพราะมันอาจเป็นชนวน ก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ตามมาได้ และจงมีวินัยที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ของสถานที่นั้น ๆ เพื่อความเรียบร้อยและราบรื่นของทั้งการทำงาน และการดำรงชีวิต

ย้อนกลับไปยังประเด็นของบทความนี้ ถ้าอยากให้ชีวิต ในแต่ละวันมีความหมาย ก็จงเริ่มต้นทำอะไรก็ได้เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่เคย ทำได้ เพื่อสร้างความภูมิใจให้ตัวเอง และทำอะไรมีวินัย ทำไปเรื่อย ๆ และไม่ทำอะไรตามกระแสของคนหมู่มาก และไม่ควรมองข้ามกฎ ระเบียบข้อห้าม โดยคิดว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย แต่จงให้ความสำคัญ กับกฎเล็ก ๆ ในทุกมิติของชีวิต นั่นละครับนับว่าเป็นการใช้ชีวิต ที่ยอดเยี่ยมที่สุดแล้ว

ปัทมกะ

ภาษาอังกฤษ เบสิคไม่ยาก

นายพนพร โพธิ์รังสิยากร

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

ปัจจุบันภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาที่สองที่ทุกคนควรจะต้องเรียนรู้ทั้งฟัง อ่าน และเขียนในระดับที่สามารถใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติได้ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนถามว่าท่านเริ่มต้นฝึกฝนและตั้งใจกับการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่เมื่อใด

เหตุที่ผมมาตั้งใจและมุ่งมั่นในภาษาอังกฤษเกิดจากผมเข้าเรียนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจบการศึกษาภายใน 3 ปี ในขณะที่เพื่อนที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยปิดยังไม่จบ เมื่อไปงานเลี้ยงรุ่น เพื่อน ๆ ระดับมัธยมก็พูดถึงเรื่องเรียนจบก่อนเพื่อน ๆ ของผม แล้วก็มีคำถามหนึ่งเกิดขึ้นว่า “เรียนจบแล้วภาษาอังกฤษของผมล่ะดีหรือยัง” นั่นเป็นแรงบันดาลใจให้ผมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง จนกระทั่งสอบชิงทุน Fulbright ได้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในต่างประเทศ ซึ่งตอนนั้นผมเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาแล้ว

ดร.พูนทรัพย์ นรมิตร

หัวหน้าส่วนสนับสนุนงานเลขานุการศาลฎีกา

ท่านมีเทคนิคในการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษอย่างไร
ขอให้ท่านได้แบ่งปันจากประสบการณ์ของท่าน

ในการออกเสียงภาษาอังกฤษมีบันไดเสียงหรือเป็นการออกเสียงที่มีลักษณะสูงต่ำในศัพท์คำเดียว ในขณะที่ภาษาไทยออกเสียงเสมอกันตลอดทั้งคำ จึงต้องเข้าใจในเรื่องนี้เป็นเบื้องต้น และต้องจดจำคำศัพท์จากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Dictionary) อ่านหนังสือพิมพ์ Bangkok Post ที่สำคัญคือต้องอยู่กับภาษาอังกฤษอย่างน้อยวันละ 10 นาที 6 วันต่อสัปดาห์ และฝึกฟังและออกเสียงภาษาอังกฤษในสำเนียงต่าง ๆ จาก YouTube ทั้งสำเนียงอังกฤษ สำเนียงอเมริกัน และสำเนียงออสเตรเลีย หากได้ 3 สำเนียงถือว่าครบ ตัวอย่างที่ใช้ฝึกฝน ดังนี้

สำเนียงอังกฤษ

<http://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/>

สำเนียงอเมริกัน

<https://m.youtube.com/watch?v=VnJToE6fuK8>

ท้ายนี้ ขอให้ท่านฝากข้อคิดให้แก่ผู้อ่านจุลสารศาลฎีกา
Hight Court ด้วยค่ะ

ผมขอแนะนำว่าหากเราฝึกฝนตามที่ผมได้กล่าวมาก่อนหน้านี้เป็นประจำ เราจะเก่งทั้งพูด อ่าน เขียน แล้วเราจะนำภาษาอังกฤษมาใช้ได้โดยอัตโนมัติเอง นั่นหมายถึงนำมาใช้ทั้งในงานและชีวิตประจำวันได้เมื่อเจอชาวต่างชาติ

ภาพจาก https://my.dek-d.com/AngelTVXQ/blog/?blog_id=10056501

ถามมา-ตอบไป

รัฐพล ทองมาก

หัวหน้าส่วนคำบังคับคำร้อง

พัชรินทร์ นิธิพิเชฐ

หัวหน้าส่วนบริหารจัดการคดี

คำถาม

ในคดีอาญา คู่ความยื่นคำร้องขอเลื่อนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาออกไป เพราะป่วยเจ็บไม่สามารถมาศาลเพื่อฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาได้ ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาสั่งได้หรือไม่

คำตอบ ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ดังนี้

คำสั่งคำร้องศาลฎีกาที่ ย.34/2560 การอ่านคำสั่งศาลฎีกาเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลชั้นต้น การที่ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอเลื่อนการอ่านคำสั่งศาลฎีกาด้วยเหตุจำเลยป่วยนั้น ศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 41 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 แล้วมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร ไม่มีเหตุที่จะส่งสำนวนและของคำสั่งคืนศาลฎีกา

คำถาม

เมื่อศาลฎีกาทำคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จและส่งสำนวนคืนศาลชั้นต้นเพื่อดำเนินการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกาให้คู่ความฟังแล้ว กรณีคู่ความยื่นคำร้องหรือคำแถลง ซึ่งมีลักษณะการประวิงการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลฎีกา ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาสั่งได้หรือไม่

คำตอบ ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ดังนี้

คำสั่งคำร้องศาลฎีกาที่ ท.2201/2552 คำร้องขอเพิ่มเติมฎีกาของจำเลยเพียงแต่ยกข้ออ้างว่าจำเลยได้วางเงินชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย 50,000 บาท ในวันนี้ซึ่งเป็นวันนัดฟังคำพิพากษาของศาลฎีกา และขอให้ศาลฎีการอลงอาญาแก่จำเลยไว้ตามเงื่อนไขที่ศาลฎีกากำหนด อันมีลักษณะเป็นคำแถลงการณ์ มิใช่เรื่องที่จำเลยจะต้องทำมาในรูปของการแก้ไขเพิ่มเติมฎีกา เมื่อศาลชั้นต้นเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งการยื่นคำร้องของจำเลยนั้น มีลักษณะเป็นการประวิงการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้ชักช้า ทั้งข้อเท็จจริงตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นในวันเดียวกันนี้โจทก์ร่วมและผู้เสียหายซึ่งมาศาลแถลงต่อศาลชั้นต้นไม่ยอมรับเงินที่จำเลยนำมาวางศาลและไม่ประสงค์เจรจายอมความด้วย ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะยกคำร้องของจำเลยดังกล่าวเสียได้ อันมีผลเท่ากับไม่อนุญาตให้เลื่อนการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาออกไปนั่นเอง คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลยจึงชอบแล้ว

รอบรู้ศาลฎีกา

Prof. Toshiyuki Kono อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยคิว ประเทศญี่ปุ่น เข้าเยี่ยมคารวะ นายชีพ จุลมนต์ ประธานศาลฎีกา ในโอกาสที่เดินทางเยือนประเทศไทย เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561 ณ ห้องรับรองประธานศาลฎีกา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่วมกับมูลนิธิคอนราดอเดนาวร์ จัดการสัมมนาหัวข้อ “การพิจารณาคดีระบบไต่สวน” โดยมีนายธนสิทธิ์ นิลกำแหง รองประธานศาลฎีกา เป็นประธานเปิดการสัมมนา นายพิศล พิรุณ ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวรายงาน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 100 คน เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

Mr. Léon Désire ZALO ตุลาการแผนกคดีปกครอง

แห่งศาลฎีกาโกตดิวัวร์ ได้เข้าเยี่ยมคารวะประธานศาลฎีกา โดยมีนายไสลเกษ วัฒนพันธุ์ รองประธานศาลฎีกาให้การต้อนรับ เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2560 ณ ศาลฎีกา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง” รุ่นที่ 22 จากสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม จำนวน 100 คน ศึกษาดูงานศาลฎีกา โดยมีนายพิศล พิรุณ ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาให้การต้อนรับและบรรยายให้ความรู้ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ณ ห้องประชุมใหญ่ศาลฎีกา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

สกนธ์ เรืองบุ่ม

หัวหน้ากลุ่มงานประชาสัมพันธ์

รอบรั้วหวานอร่อย

เรื่องสิทธิ์ ตันกาญจนานุรักษ์

รองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

6เมื่อวันศุกร์ ต้นเดือนธันวาคม 2560 บก. ได้นัดท่านสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ รองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎรอีกท่านหนึ่งไปรับประทานอาหารกลางวันเพื่อเป็นการขอบคุณที่ท่านได้กรุณาเขียนบทความเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ลงในจุลสารสภาผู้แทนราษฎร “High Court” และเนื่องจากไม่ได้มีการนัดหมายอย่างเป็นทางการก่อนล่วงหน้าสักเท่าไหร่ บก. เลือกในครั้งนี้เป็นร้าน WAFT ME น่าจะมีความหมายสองนัย (เดาเอา) นัยแรก เนื่องจากร้านมีวaffle เป็นส่วนประกอบอยู่หลายรายการก็น่าจะเป็นที่มาของคำว่า WAFT ส่วนอีกนัยหนึ่งก็น่าจะมีความหมายทำนองว่าฉันหายไป (ปรากฏที่ร้าน) อะไรประมาณนี้ ร้านนี้มีขายอาหารประเภทอาหารลูกครึ่ง หรือ Fusion Food เข้าใจได้ง่าย ๆ ก็คืออาหารที่ผสมผสานกันระหว่างวัตถุดิบ รวมถึงสไตล์อาหารตั้งแต่ 2 สัญชาติขึ้นไป นั่นเอง

คราวนี้ออกเดินทางตั้งแต่ก่อนเที่ยงเล็กน้อย ไปถึงร้านลูกค้าก็ยังไม่มากนัก พิกัดร้านที่อยู่เยื้อง ๆ กับห้างเซ็นทรัล สาขาแจ้งวัฒนะ ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยปัญญาพัฒน์มีที่จอดรถหลังร้านสะดวกสบาย อาหารที่สั่งในวันนี้มีไม่มากอย่าง เพราะไปกินแค่ 3 คน อาหารควา

ได้แก่ วาฟเฟิลเบคอนกับไข่ (115 บาท) ครีวของต์แฮมชีส (115 บาท) สปาเกตตีเบคอนกระเทียม (130 บาท) และข้าวซีโรนหมอบน้ำผึ้ง (145 บาท) ตามด้วยของหวานเป็นชีสเค้กสตรอว์เบอร์รี่ (180 บาท) และฮันนี่โทสต์ (Honey Toast) (150 บาท) เอาบัตรจอตลอดไปเสตมป์ที่ร้านเสียค่าจอต 20 บาท

ถามว่า “อร่อยไหม” เพื่อนร่วมโต๊ะก็ตอบว่า “พอใช้ได้ บรรยากาศดูทันสมัยดี พอถ่ายรูปลงเฟสบุ๊กให้เพื่อนอิจฉาริษยาได้บ้าง” ที่จริงที่ร้านมีเครื่องดื่มชวนเพิ่มน้ำหนักร้อยหลายรายการทีเดียว ดูหน้าตาแล้วน่าสั่งมาชิมมิใช่น้อย แต่ บก. เบาหวานใกล้จะขึ้นตาแล้วเลยต้องอดใจไว้ (ในลิ้นชัก) ไปไม่ถูกโทรถามทางได้ที่ 09-4669-6146

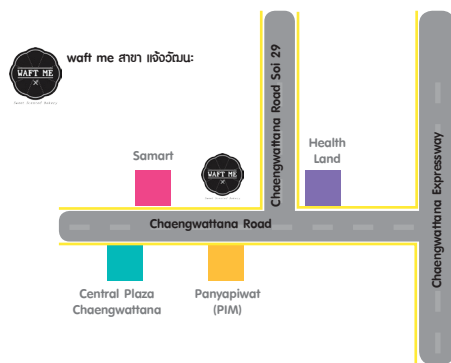
รสชาติอาหาร

บรรยากาศ

ความคุ้มค่า (เงิน)

“ผู้พิพากษามีหน้าที่ที่จะรักษาความดี ความปรองดองกัน ถ้าใครมาอุบยงบอกว่าต้องเถียงกัน ต้องเข้าข้างกัน ก็ต้องเข้มแข็ง ต้องเข้มแข็งในงานยุติธรรม หมายความว่า ไม่เข้าข้าง ผู้พิพากษาจะต้องตัดสินใจในความดี หรือถ้าดีแล้ว ก็ตัดสินใจไปท่านก็รู้ดี และได้ฝึกเพื่อรักษาความยุติธรรมนี้ ฉะนั้น ขอฝากความยุติธรรม ความเจริญของประเทศ อยู่กับท่านทั้งหลายเป็นงานที่ไม่ใช่ง่าย เพราะว่ามีอะไร ต่ออะไรมาล่อ มีการล่อด้วยการยั่วยุ การล่อด้วยจะให้ รางวัล รางวัลของท่านคือความยุติธรรม รู้ดีว่า หน้าที่ของท่านประจำศาลนั้น ไม่ได้เป็นหน้าที่ที่จะ มีเงินทอง นอกจากหน้าที่รักษาความยุติธรรม ความดี ความซื่อสัตย์สุจริต ถ้าท่านทำดีแล้ว ทุกสิ่งที่ท่านปฏิบัติ ก็เป็นผลดี เป็นผลบุญ ทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9
ตอนหนึ่งซึ่งพระราชทานแก่ผู้พิพากษาประจำศาล สำนักงานศาลยุติธรรม
ที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ ท้องพระโรงศาลาแดง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2549